



บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ฉะนั้นเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่จะศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงขอกล่าวถึง ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. ความหมายของหลักสูตร
2. องค์ประกอบของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
 - 3.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
 - การวางแผนการสอน
 - การจัดทำกำหนดการสอน บันทึกการสอน
 - การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร
 - 3.2 การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
 - การเตรียมวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร
 - การเตรียมครูผู้สอน
 - การจัดทำตารางสอน
 - สื่อการเรียนการสอน
 - การจัดห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียน
 - การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร
 - 3.3 การสอนของครู
 - สมรรถภาพของครูผู้สอน
 - กิจกรรมการเรียนการสอน
 - กิจกรรมเสริมหลักสูตร

- เทคนิคและวิธีสอน
 - การสอนซ่อมเสริม
 - การวัดและประเมินผลการเรียน
4. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรในโรงเรียน
 5. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
 6. หลักสูตรกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 5-6

7. ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
8. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของหลักสูตร

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลายลักษณะ ดังนี้
 กูก (Good 1973 : 157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง
 1. เนื้อหาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อให้จบชั้นหรือรับประกาศนียบัตร ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ตัวอย่างเช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย
 2. โปรแกรมการศึกษาที่ทางโรงเรียนกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน เพื่อรับประกาศนียบัตร เพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อในสายวิชาชีพต่อไป
 3. กลุ่มวิชาหรือประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ให้ผู้เรียนได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียน

สมิทร คุณานุกร (2523 : 3) กล่าวว่า หลักสูตรในระดับโรงเรียน หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้ และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ไม่ว่าจะเรียนภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สวัสดิ์ จงกล (2521 : 10) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระหรือประสบการณ์แนวการดำเนินงาน ซึ่งจัดให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม หรือทักษะ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2520 : 1) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ ข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ

จากความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้นนี้ พอสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการที่กำหนดขึ้น โดยประมวลความรู้ กิจกรรม และประสบการณ์ต่าง ๆ จัดให้ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาในทุก ๆ ด้าน และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

องค์ประกอบของหลักสูตร

สาระสำคัญของหลักสูตรที่ควรจะกล่าวถึง คือ องค์ประกอบของหลักสูตร เพราะสามารถเห็นโครงสร้างของหลักสูตรได้ทั้งระบบ มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

สมิทร คุณานุภกร (2523 : 9) กล่าวว่า เมื่อพิจารณาหลักสูตรในรูปขององค์ประกอบแล้ว จะมี 4 องค์ประกอบ คือ

1. ความมุ่งหมาย
2. เนื้อหา
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผล

สุนน อมรวิวัฒน์ (2524 : 6-7) มีความเห็นว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ควรประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับ
2. การกำหนดควยเรียน เวลาเรียน และอัตราเวลาเรียน
3. สังเขปหัวข้อในแต่ละหมวด และประสบการณ์ทั้งหมด
4. กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน รวมทั้งการประเมินผล
5. กิจกรรมของโรงเรียนที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการ และประสบการณ์ของ

นักเรียน

6. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ทาบ (Taba อ้างถึงใน บุญมี เภรยอก 2531 : 68) ให้ความเห็นว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชา และจำนวนชั่วโมงสำหรับสอนแต่ละวิชา
3. กระบวนการสอนและการเรียน หรือการนำหลักสูตรไปใช้
4. โครงการประเมินผลการสอนตามหลักสูตร

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2522 : 156) กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า องค์ประกอบเต็มรูปของหลักสูตรมีอยู่ 8 ประการ คือ

1. จุดหมาย
2. หลักการ
3. โครงสร้าง
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ (แต่ละวิชา)
5. เนื้อหารายวิชา
6. สื่อการเรียน
7. วิธีสอน
8. การประเมินผล

กล่าวโดยสรุป จะเห็นว่า นักการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนมากว่า องค์ประกอบของหลักสูตรควรมีดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. เนื้อหาวิชา
3. การนำหลักสูตรไปใช้ หรือการเรียนการสอน
4. การประเมินผล

อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยถึงการนำหลักสูตรไปใช้ จึงขอเสนอรายละเอียดของการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

การนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จตามจุดหมายใดนั้น ต้องขึ้นอยู่กับ การนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรที่เป็นตัวจักรสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ ก็คือ ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน ที่จะต้องมี ความรู้ความเข้าใจ และมีความชำนาญในการใช้หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรนั้นประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็น เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 195-196) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ว่า ครูใหญ่เป็นผู้ที่มีบทบาทมาก เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จะต้องทำการ-ศึกษาหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อที่จะจัดวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. การเตรียมวางแผนการใช้หลักสูตรใหม่
2. การเตรียมจัดการอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดทำตารางสอน
5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียน
6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร กับผู้ปกครองและคณะกรรมการการศึกษา

ของโรงเรียน

7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่ และการเลือกสรรโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร

8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร

สงึก อุทรานันท์ (2527 : 41) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนของการนำเอาหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ หรือไปสู่การเรียนการสอนในโรงเรียน การนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัยกิจกรรม และกระบวนการต่าง ๆ หลายประเภท เช่น การจัดทำเอกสาร และคู่มือการใช้หลักสูตร การเตรียมบุคลากร การบริหารและการบริการหลักสูตร การดำเนินการสอนตามหลักสูตร การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร เป็นต้น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2520 : 10-11) กล่าวถึงเรื่อง

การใช้หลักสูตรไว้ว่า การใช้หลักสูตรนั้นประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งปฏิบัติเกี่ยวข้องกันโดยบุคคลหลายฝ่าย คือ

1. การบริหาร
2. การนิเทศและติดตามผล
3. การเรียนการสอน
4. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
5. การวัดผลการเรียน

สุมิตร คุณานุกร (2523 : 130) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ประเภท คือ

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
2. การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
3. การสอนของครู

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน จะออกมาในรูปของเอกสารที่เรียกกันว่า ประมวลการสอน และโครงการสอน ซึ่งจะช่วยขยายความของหลักสูตรให้กระจ่างมากขึ้น และเมื่อครูลงมือทำการสอนจริงไ้ค้้นนั้นอาจจะต้องบันทึกการสอนอีกครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการสอนออกมาเป็นรายชั่วโมง แต่ในบางกรณีมีโครงการสอนมีรายละเอียดพอ ครูอาจใช้โครงการสอนเป็นเอกสารนำในการสอนแต่ละครั้งได้เลย (สุมิตร คุณานุกร 2523 : 130)

ฉะนั้นการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนก็จะรวมไปถึง การวางแผนการสอน การทำกำหนดการสอน บันทึกการสอน และการจัดทำเอกสารหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

การวางแผนการสอน

สุมิตร คุณานุกร (2525 : 170-172) ใ้กล่าวถึง การวางแผนการสอนไว้ว่า การสอนที่จะประสบผลสำเร็จนั้นต้องมีการวางแผนเหมือนกับการทำงานอื่น ๆ

การวางแผนในการสอน คือ การพยายามหาคำตอบต่อคำถาม 3 คำถาม คือ

1. สอนวิชานี้เพื่อให้เกิดอะไรขึ้นกับผู้เรียน
2. ถ้าจะให้สิ่งที่ต้องการนั้นเกิดแก่ผู้เรียนแล้ว ควรจัดการเรียนการสอน

อย่างไร และ

3. เราจะมีวิธีประเมินผล หรือทราบได้อย่างไรว่าสิ่งนั้นได้เกิดขึ้นกับผู้เรียนแล้ว

การวางแผนดังกล่าวอาจเขียนออกมาในรูปของ Model ได้ดังนี้ คือ

กล่องที่ 1 วัตถุประสงค์ กล่องที่ 2 การเรียนการสอน กล่องที่ 3 การประเมินผล

ต้องการให้อะไร
เกิดกับผู้เรียน

ทำอย่างไรหรือจะจัดการ
สอนอย่างไรสิ่งที่ต้องการ
จึงจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน

จะทราบได้อย่างไรว่า สิ่ง
ที่เราต้องการเกิดขึ้นหรือ
ไม่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ขอเรียก Model นี้ว่าเป็น "สูตร 3 กล่อง" ในการเตรียมการสอน เมื่อไรผู้สอนสามารถเตรียมการสอนทั้งวิชาทั้งภาคเรียนให้กล่องทั้งสามนี้สัมพันธ์กันได้แล้ว ก็มีหวังว่าจะสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะคุ้มค่ามากกว่าการสอน โดยไม่วางแผนเช่นกัน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2529 : 185-186) ได้กล่าวถึง การวางแผน การสอนไว้ดังนี้ การวางแผนการสอน เป็นส่วนหนึ่งของระบบการสอนที่เป็นการเตรียม การล่วงหน้า ก่อนสอน โดยใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้จากการดำเนินงานตามระบบ การสอน

ข้อมูลที่ต้องใช้ในการวางแผนการสอน

ข้อมูลที่สำคัญมี 8 ประการ คือ

1. สภาพปัญหาและทรัพยากร เป็นข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ที่ครูรวบรวมได้จากการสำรวจปัญหา และตรวจสอบทรัพยากรในแง่กำลังคน งบประมาณ

วัตถุประสงค์และวิธีการ ข้อมูลส่วนนี้จะทำให้ผู้วางแผนกำหนดรูปแบบการสอน กิจกรรมการเรียน และสื่อการสอน ได้ชัดเจนขึ้น

2. การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นข้อมูลที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อกำหนดเรื่องที่จะสอน โดยกำหนดเป็นระดับหน่วยใหญ่ที่อาจต้องสอนหลายครั้ง และระดับบทเรียนที่เป็นเนื้อหาของการสอน 1 ครั้ง สำหรับเนื้อหาในระดับบทเรียน ก็ต้องวิเคราะห์ออกเป็นหัวเรื่อง และหัวข้อย่อยเช่นเดียวกัน

3. การวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอายุ ระดับความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนมีความจำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนในระดับต่าง ๆ

4. มโนคติ หรือความคิดรวบยอด เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ "สาระ" หรือ "แก่นของเนื้อหา" ที่ต้องการให้นักเรียนได้รับ อาจเปรียบได้ง่าย ๆ กับการปรุงอาหาร ที่ต้องมีการกำหนดส่วนผสมของ "สารอาหาร" ที่ผู้บริโภคจะได้รับโดยไม่คำนึงถึง "กากหรือเนื้ออาหาร" การสอนก็เช่นเดียวกัน ครูต้องกำหนดให้แก่นชัดก่อนว่าต้องการให้นักเรียนได้รับ "มโนคติ" หรือ "ความคิดรวบยอด" ที่เป็นแก่นสารของเนื้อหาอะไรบ้าง

5. วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์เป็นเป้าหมายแห่งความสำเร็จในส่วนของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในตัวผู้เรียนที่ครูกำหนดไว้ การกำหนดวัตถุประสงค์ ต้องมีทั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ สำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะก็นิยมกำหนดไว้ในรูปวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

6. กิจกรรมการเรียน เป็นข้อมูลที่ครูต้องคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่าจะให้นักเรียนประกอบกิจกรรมการเรียนอะไรบ้าง โดยคำนึงถึงกิจกรรมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมการเรียนต้องจัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

7. สื่อการสอน เป็นข้อมูลที่ครูต้องคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเช่นเดียวกัน โดยพิจารณากิจกรรมการเรียนเป็นหลัก

8. การประเมินผล เป็นข้อมูลที่ครูต้องคาดการณ์ไว้ว่า จะตรวจสอบพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียนอย่างไร ทั้งในส่วนที่เป็นพฤติกรรมเดิม (ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว) พฤติกรรมต่อเนื่อง (พฤติกรรมย่อยที่ครูต้องให้นักเรียนเรียนรู้ไปทีละน้อย) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (พฤติกรรมที่เป็นผลลัพธ์ ซึ่งครูคาดหวังไว้)

เมื่อได้ข้อมูลครบทั้ง 8 ประการ แล้ว ครูก็สามารถวางแผนการสอนได้ การวางแผนการสอนทำได้ 2 แนว คือ

1. การวางแผนระยะยาว หมายถึง การวางแผนการสอนที่ยืดหยุ่น การสอน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาสาระค่อนข้างกว้าง ต้องใช้เวลาในการสอนเป็นสัปดาห์ หรือเป็นเดือน
2. การวางแผนระยะสั้น หมายถึง การวางแผนการสอนที่มุ่งใช้ให้เสร็จสิ้น เป็นครั้ง ๆ ไป

ความสำคัญของการวางแผนการสอน

ริชชี (Richey 1973 : 43-48) กล่าวถึง ความสำคัญของการวางแผนการสอน พอสรุปได้ดังนี้

1. การวางแผนการสอนเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยต่อเนื่อง ช่วยให้เกิดการบูรณาการของเนื้อหา
2. การวางแผนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสอนที่ดี เพราะการวางแผนการสอนเป็นการเลือกตัดสินใจ เพื่อหาทางออกที่ดีที่สุด
3. การวางแผนการสอนทำให้ครูเข้าใจถึงจุดประสงค์ในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน และสามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนได้เป็นอย่างดี
4. การวางแผนการสอนทำให้ทราบเจตคติ และความรู้พื้นฐานของนักเรียน ทำให้สามารถเลือกวิธีสอน และการประเมินผลได้ถูกต้อง ตรงกับความสนใจของนักเรียน
5. การวางแผนการสอนจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

จะเห็นได้ว่า ในการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนนั้น การวางแผนการสอนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการสอน และนำข้อมูลที่ได้มาทำกำหนดการสอน และบันทึกการสอน

กำหนดการสอน

ในการนำหลักสูตรไปสู่ห้องเรียนนั้นเป็นสิ่งไม่สะดวกสำหรับครู เพราะหลักสูตรกำหนดความมุ่งหมายในการสอน กลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผลไว้อย่างกว้าง ๆ ให้มีลักษณะยืดหยุ่นได้ ฉะนั้นจึงต้องมีการนำหลักสูตรไปดัดแปลงเป็น กำหนดการสอน เพื่อให้ทราบว่า จะต้องสอนเนื้อหา กิจกรรมใด มากน้อยเพียงใด และให้ครบถ้วนตามหลักสูตร

กำหนดการสอน คือ เอกสารที่กำหนดเนื้อหา สารของแผนการสอน และคู่มือครูที่จะสอน ตลอดจนว่าจะสอนเรื่องใด ตอนใด กิจกรรมใด ต้องสอนก่อนหลัง ใช้เวลาแต่ละเรื่องมากน้อยเพียงใด กำหนดการสอนจะช่วยให้สอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตร (บำรุง กลัดเจริญ 2527 : 101)

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : 47-52) ได้กล่าวว่า ลักษณะของกำหนดการสอนอาจทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. กำหนดการสอนรายสัปดาห์ หมายถึง การดัดแปลงเนื้อหาของกลุ่มประสบการณ์ ตามสัดส่วนที่แบ่งไว้เป็นรายสัปดาห์
2. กำหนดการสอนรายวัน หมายถึง การดัดแปลงเนื้อหาของกลุ่มประสบการณ์ตามสัดส่วนที่แบ่งไว้เป็นรายวัน ว่าวันหนึ่ง ๆ จะสอนเรื่องอะไรบ้าง จะสอนเรื่องไหนอย่างละกี่คาบ

บันทึกการสอน

การทำบันทึกการสอน นับว่าเป็นขั้นสำคัญที่สุดของการวางแผน เพื่อปฏิบัติการสอนของครู เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการที่จะก่อให้เกิดผลแก่ผู้เรียน คือ การเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ (สุวัฒน์ มุททเมธา 2523 : 259)

บำรุง กลัดเจริญ (2527 : 108-109) ได้กล่าวว่า การทำบันทึกลงในกำหนดการสอน เหมาะสำหรับครูที่มีประสบการณ์ ส่วนครูใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ การเตรียมการสอนระยะสั้นด้วยวิธีการทำบันทึกการสอนอย่างละเอียด เพื่อให้ครูจะได้มีความพร้อมในการสอน เกิดความรู้สึกรับมือได้ เชื่อมั่นในตัวเอง และสามารถจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนได้อย่างดี การทำบันทึกการสอนมีองค์ประกอบ รูปแบบและขั้นตอนในการทำดังต่อไปนี้

องค์ประกอบของบันทึกการสอนมี 8 ประการ

1. วิชา หัวเรื่อง เวลาเรียน และระดับชั้น เป็นส่วนที่บอกว่า แผนการสอนนี้เป็นของวิชาอะไร เรื่องอะไร ใช้เวลาเรียนเท่าไร ใช้สำหรับสอนชั้นไหน

2. เนื้อหา เป็นเนื้อเรื่องที่ต้องการจะให้เด็กเกิดการเรียนรู้

3. ความคิดรวบยอด/หลักการ เป็นสาระหรือจุดสำคัญของเรื่องที่สอน

4. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นสิ่งที่เราคาดหวังว่าจะให้เกิดผลในแง่ของพฤติกรรม (Behavioral Term) จะเขียนมาในรูปของความรู้ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติ หรือไม่แยกประเภทก็ได้

5. วิธีสอน และกิจกรรม

วิธีสอน หมายถึง วิธีการหรือการกระทำที่ผู้สอนมุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ครูต้องการ หรืออาจพูดได้ว่า วิธีสอนนี้เพ่งเล็งในด้านกิจกรรมของครู

กิจกรรม หมายถึง สิ่งที่ผู้สอนให้นักเรียนกระทำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในส่วน of นักเรียน

ในวิธีสอน และกิจกรรม อาจแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ก. การนำเข้าสู่บทเรียน

ข. การดำเนินการสอน

ค. การสรุปบทเรียน

6. สื่อการสอน และบรรณานุกรม หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน ที่ช่วยให้การดำเนินการสอนเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็วและได้ผลดี ทำให้นักเรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ในการเรียนได้

บรรณานุกรม คือ ตำราแบบเรียนที่ยังคัมไซ้ในโรงเรียน และที่อยู่ นอกเหนือจากตำราที่ยังคัมไซ้ เป็นหนังสือที่นำมาใช้อ้างอิงประกอบการสอน

7. การวัดและการประเมินผล หมายถึง วิธีการและเครื่องมือ ตลอดจนเกณฑ์ที่จะต้องยึดในการประเมินผลของบทเรียนนั้น ๆ

8. หมายเหตุ สำหรับบันทึกความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการสอน หลังจากที่ได้สอนไปจริง ๆ แล้ว เช่น

8.1 ผลการสอนเป็นอย่างไร นักเรียนเข้าใจหรือสนใจหรือไม่ ในการประเมินเราได้อะไร (Outcomes) ห่างจากเกณฑ์เฉลี่ยไหม ถ้าได้ทางควรจะสอนใหม่หรือไม่อย่างไร

8.2 มีอุปสรรคหรือเหตุการณ์กะทันหันอะไรเกิดขึ้น ทำให้สอนไม่ได้ตามที่เตรียมไว้ มีอะไรบ้างและจะนำหัวข้อนี้ไปสอนเมื่อไร

เอกสารประกอบหลักสูตร

เอกสารหลักสูตร ตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 ประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้ คือ (อาคม จันทรสุนทร 2520 : 234-235)

1. แผนการสอน
2. คู่มือครู
3. เอกสารประกอบการเรียนรู้ของนักเรียน
4. เอกสารเกี่ยวกับการประเมินผล

แผนการสอน

แผนการสอนนับเป็นเอกสารหลักสูตรที่สำคัญที่สุดสำหรับครูที่จะใช้ในการสอน เพื่อให้บรรลุผลตามหลักสูตร เพราะแผนการสอนจะบอกสิ่งที่จะต้องสอน ระยะเวลาการสอน และกำหนดเวลาในการสอนไว้ครบถ้วน ในการจัดทำแผนการสอนนั้น จะต้องนำเอาหลักสูตรมาขยายให้มีรายละเอียดมากขึ้น และแบ่งเป็นตอน ๆ หรือเป็นเรื่อง ๆ เพื่อทำเป็นแผนการสอนแต่ละเรื่องไป การจัดทำแผนการสอนนั้น ทางกรมวิชาการได้ให้ผู้ชำนาญในกิจการสอน และมีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา เช่น ครู ศึกษานิเทศก์ มาช่วยกันจัดทำเป็นแผนการสอนแกนกลางขึ้น จากแผนการสอนแกนกลางนี้ เขตการศึกษาต่าง ๆ 12 เขต จะนำไปปรับ เพิ่ม ลด ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นโดยใช้บุคลากรในท้องถิ่นนั้น ๆ ช่วยกันจัดทำ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรการท้องถิ่น แผนการสอนนี้ได้ เพิ่ม ลด จนเหมาะสมกับท้องถิ่นแล้ว จึงจะเป็นแผนการสอนที่ครูในท้องถิ่นนั้น ๆ ใช้จริง ๆ

ลักษณะของแผนการสอนนั้น มีรูปแบบซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1. เลขที่ของแผนการสอน เป็นลำดับที่ของแผนการสอนในวิชานั้น ๆ
2. ชื่อแผนการสอน เป็นชื่อหัวข้อเรื่องที่จะสอน
3. ความเวลาที่ไร้อสอน เป็นการกำหนดว่าใช้เวลาในการสอนกี่คาบ

(1 คาบ = 20 นาที)

4. ความคิดรวบยอด เป็นหลักหรือจุดสำคัญของเรื่องที่จะสอน
5. จุดประสงค์ ส่วนใหญ่เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนเรื่อง

นั้น ๆ

6. เนื้อหา เป็นรายละเอียดของเนื้อเรื่องที่จะสอน
7. กิจกรรมการเรียน เป็นการบอกแนวทางการกระทำของนักเรียนว่า

นักเรียนจะทำอะไรบ้างในการเรียนเรื่องนั้น ๆ

8. การประเมินผล เป็นการประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนด

ไว้ (อาคม จันทรสุนทร 2520 : 234)

คู่มือครู

คู่มือครู หรือเอกสารประกอบแผนการสอน เป็นเอกสารที่ให้รายละเอียดมากขึ้น เพื่อที่จะช่วยให้ครูใช้แผนการสอนได้สะดวก ซึ่งมักจะเป็นคู่มือเฉพาะวิชาหรือกลุ่มวิชาใดวิชาหนึ่ง

คู่มือครู มี 3 แบบ คือ

1. คู่มือครูรายวิชา เป็นการเสนอแนะวิธีการสอนต่าง ๆ เป็นรายวิชา และระดับชั้นอย่างกว้าง ๆ เช่น คู่มือครูสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา
2. คู่มือครูสอนรายวิชาและรายชั้น เป็นการเสนอแนะรายละเอียดมากกว่าประมวลการสอน และเสนอแนะการสอนเป็นรายบทเรียนไว้โดยเฉพาะ เช่น คู่มือครูสอนวิชาสังคมศึกษาระดับปีที่ 5
3. คู่มือครูสอนรายชั้นเรียน ยังจัดทำเป็นส่วนน้อย จัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนรายชั้นเรียน มีครบทุกหมวดวิชา เสนอแนะการสอนไว้อย่างกว้าง ๆ หลายวิธีการ แยกกิจกรรมรายวิชาไว้เป็นตอน ๆ หรือใช้วิธีเสนอแนะวิชาใด

วิชาหนึ่งเป็นแกนวิชา แล้วนำไปสู่รวีวาร โดยสัมพันธ์กัน วางแนวการสอนกว้าง ๆ เป็นรายเดือน รายสัปดาห์ ทั้งนี้ครูผู้สอนจะมองเห็นขอบเขตจุดประสงค์แห่งการสอน เลือกกิจกรรมและวิธีสอนที่เห็นว่าเหมาะสม เช่น แนวการสอนสำเร็จรูป ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้น

องค์ประกอบของการจัดทำคู่มือครู

1. จุดประสงค์ของวิชาและผลที่คาดว่าจะได้รับ
2. ขอบข่ายและธรรมชาติของเรื่องที่จะสอน
3. ข้อเสนอแนะกว้าง ๆ เฉพาะเรื่อง เครื่องช่วยสอน กิจกรรม วิธีสอน การประเมินผลแต่ละบทเรียน ฯลฯ
4. ภาคผนวก เช่น กิจกรรมที่เสนอแนะไว้แสดงรายละเอียด แผนผัง แผนภูมิที่จะปฏิบัติตามได้
5. หนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบที่จะใช้ประกอบการเรียน หนังสือแบบเรียน (สันต์ ชรรณบำรุง 2527 : 116-167)

เอกสารประกอบการเรียนของนักเรียน

เอกสารประกอบการเรียนของนักเรียน จะประกอบด้วย แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ และแบบฝึกหัด หรือแบบฝึกหัดห้ะ

เอกสารเกี่ยวกับการประเมินผล

เอกสารเกี่ยวกับการประเมินผล ประกอบด้วยเอกสารรวมแบบทดสอบเพื่อให้สะดวกแก่ครูในการใช้วัดนักเรียนเป็นเรื่อง ๆ ไป และสมุดประจำตัวนักเรียน ซึ่งใช้บันทึกผลการประเมินนักเรียนเป็นคน ๆ ไป (อาคม จันทรสุนทร 2520 : 235)

การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนควรสำรวจปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ของโรงเรียนว่าเหมาะสมกับการนำหลักสูตรมาปฏิบัติหรือไม่ ผู้บริหารต้องคำนึงถึงขนาดของห้องเรียน และจำนวนนักเรียน ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ต้องมีให้พร้อม การจัดครู

เข้าสอน ประมวลการสอน โครงการสอน แบบเรียน ฯลฯ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริม หรือสกัดกั้นการปฏิบัติงานของครูตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ (สมิทร คุณานุก 2523 : 132)

พอจะสรุปได้ว่า การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้ คือ การเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร การเตรียมครูผู้สอน การจัดทำตารางสอน ลือการเรียนการสอน การจัดห้องเรียน และบรรยากาศในห้องเรียน และกรณีพิเศษและติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรมดังนี้

การเตรียมวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร

ครูใหญ่และคณะกรรมการ โรงเรียนจะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรอย่างแท้จริงว่า จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตร และการสอนครั้งนี้มีเป้าประสงค์ที่แท้จริงคืออะไร และสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และชุมชนเพียงไร การนำหลักสูตรมาปรับใช้นั้น ทางโรงเรียนมีความพร้อมต่อการจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง วัสดุประกอบหลักสูตร และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรนั้นจะจัดหาได้อย่างไร และโดยวิธีใด การจัดสรรงบประมาณได้กระทำไว้อย่างชัดเจน แน่นนอน มีอยู่ในแผน และนโยบายหรือไม่ อาคารสถานที่ การเตรียมบุคลากร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จะกระทำโดยวิธีใด การศึกษาสำรวจ ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อวางแผนงานการพัฒนาหลักสูตร จะต้องทำกันอย่างกว้างขวาง ละเอียดยรอบคอบ และวางโครงการพัฒนาหลักสูตรจะต้องกระทำอย่างชัดเจนและมีขั้นตอน การใช้หลักสูตรก็จะบรรลุจุดหมายได้ง่าย (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2525 : 196)

คิสิก บุญเรืองรอด (2527 : 44-51) ได้กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้ให้มีคุณภาพว่า การนำหลักสูตรไปใช้จะต้องเริ่มด้วยการศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง แล้ววางแผนการใช้หลักสูตรและบริหารการสอน โดยแบ่งขั้นตอนการใช้หลักสูตรออกเป็น 12 ขั้นตอน คือ

1. การทำความเข้าใจหลักสูตรโดยทั่วไป ซึ่งครูจะต้องศึกษาหลักสูตรทั้งฉบับ ไม่ใช่ศึกษาเฉพาะวิชาที่รับผิดชอบ
2. การวิเคราะห์หลักสูตร โดยการวิเคราะห์ความมุ่งหมาย กับเนื้อหา

3. การพิจารณากิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศ
4. การจัดโปรแกรมการสอน ซึ่งจะต้องประกอบด้วย งานบุคคล อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ผู้เรียน และเวลา
5. การจัดทำตารางสอน ซึ่งรวมทั้งงานที่ต้องทำเป็นกลุ่ม และตารางสอน
6. การวางแผนการสอนส่วนบุคคล
7. การวางแผนการสอนร่วมกัน ชั้นนี้เป็นชั้นสำคัญมาก เพราะจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างวิชา อันจะส่งผลไปยังผู้เรียน ทำให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตจริง
8. การศึกษาความพร้อมของผู้เรียน
9. การสอน
10. การประชุมประสานการสอนทุกสัปดาห์
11. การประเมินผล
12. การปรับปรุงการเรียนการสอน

การเตรียมครูผู้สอน

การเตรียมครูผู้สอนนั้นเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งในการดำเนินการให้หลักสูตรในการจัดเตรียมครูผู้สอนนั้น จะต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับ ความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และประสบการณ์

วิธีการสำรวจความพร้อมของครู มีวิธีดำเนินการได้หลายวิธี แต่วิธีที่เหมาะสมและได้ผลรวดเร็ว ได้แก่ แบบสอบถามหรือแบบสำรวจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารนำไปสรุปผลหรือนำข้อมูลที่ได้รับไปประกอบพิจารณาจัดเปิดแผนการเรียน และจัดครูที่สอนให้สอดคล้องกับความพร้อมด้านอื่น ๆ ด้วย แบบสำรวจความพร้อมของครู ทางโรงเรียน อาจจัดทำขึ้นมาใช้เอง โดยมีข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ชื่อ และชื่อสกุล คุณวุฒิ (ทางสามัญ ทางการศึกษา และทางอาชีพอื่น ๆ วิชาเอก วิชาโท วิชาที่เคยสอน เรียงตามลำดับ วิชาที่มีจำนวนคาบที่สอนมาก) วิชาที่ถนัดและสามารถสอนได้นอกจากวิชาเอก วิชาโท เคยได้รับการฝึกอบรมวิชา / เรื่องใดมาแล้ว มีความรู้ ความถนัด หรือความสามารถพิเศษอื่น ๆ (เช่น กีฬา คนตรี ภาษาต่างประเทศ ช่อมูลนิธิไฟฟ้า ฯลฯ) เป็นต้น (มาลินี บุญยรัตนพันธ์ 2530 : 21)

การสัมภาษณ์และการสังเกตการสอนของครูจะช่วยให้เรื่องการจัดครูเข้าสอน
ในชั้นได้ผลดี แต่จะให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายโรงเรียน ควรจะได้มีการ-
เตรียมครูก่อนเข้าชั้น ดังนี้

1. จัดประชุมชี้แจงหลักสูตร แผนการสอน กิจกรรมที่จะใช้ในการสอนแต่ละ
ระดับชั้นให้เป็นที่เข้าใจ
2. จัดสัมมนาให้ความรู้ทางค่านิชาการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักสูตร
หลักการสอน แผนการสอน เนื้อหาวิชา และกิจกรรมที่จะใช้สอน
3. จัดประชุมปฏิบัติการ Work-shop เพื่อให้มีความเข้าใจมองเห็นปัญหา
เตรียม วิธีแก้ปัญหา เพื่อให้ครูมีความมั่นใจในการสอนวิชาภาคปฏิบัติได้
4. จัดให้มีการสาธิตการสอน การจัดทำอุปกรณ์การสอน จัดทำตารางสอน
ร่วมกันผลิตเปลี่ยนกันคูการสอนสาธิต และให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความรู้
ซึ่งกันและกัน และช่วยให้แต่ละคนได้ปรับปรุงการสอนของตนและมีการประสานงานกัน
ก่อนลงมือปฏิบัติการ
5. จัดศึกษานอกสถานที่เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้มีประสบการณ์มากขึ้น จาก
การดูโรงเรียนอื่น ๆ ศึกษาสภาพท้องถิ่น เพื่อทราบแหล่งวิทยากร หรือมีโอกาสรู้จัก
กับบุคคลที่จะมาเป็นวิทยากรจากท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันก็ควรให้ทราบถึงสภาพปัญหาของ
ท้องถิ่น เพื่อนำมาสอนให้ตรงกับความเป็นอยู่ของเด็กในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย
6. รวบรวมอุปกรณ์ และแหล่งวิทยากร ตลอดจนวิทยากรทุก ๆ ด้านที่
จะสามารถส่งเสริมและเรียนได้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 32)

การจัดตารางสอน

ตารางสอน คือ เอกสารที่กำหนดช่วงเวลาระหว่าง ครูกับนักเรียน เพื่อ
ให้ทราบว่าวันหนึ่งจะสอนวิชาอะไร เวลาไหน ใช้เวลานานเท่าไร หยุดพักเท่าไร
สัปดาห์หนึ่งเรียนกี่คาบ (บำรุง กลัดเจริญ 2527 : 101)

ในการจัดตารางสอนควรไค่ยึดหลักทั่ว ๆ ไป ดังนี้

1. หลักสูตรไค่กำหนดระยะเวลาไว้แล้วคาบละ 20 นาที ในการ
จัดสอนแต่ละครั้ง จะจัดครั้งละกี่คาบเวลาไค่ไค่ แต่ควรให้สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่ม
วิชา และพัฒนาการของเด็ก

2. การกำหนดคาบเวลาเรียนของวิชาในกลุ่มเดียวกัน หรือแต่ละกลุ่มวิชา ควรให้การยืดหยุ่นได้
3. ต้องคิดเวลาที่เปิดเรียนจริงตลอดปีการศึกษา
4. ต้องศึกษาอัตราเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มวิชาแล้วจัดแบ่งเวลาออกเป็น สัปดาห์ตลอดปีการศึกษา
5. ที่ตารางจัดเนื้อหาวิชาบรรจุลงในตารางให้ครบทุก 5 วัน (สันต์
ธรรมมาภรณ์ 2525 : 213-215)

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนของนักเรียนและครู เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องได้แจ่มแจ้ง ชัดเจนขึ้น ดังนั้นครูทุกคนจะต้องพยายามจัดหา หรือทำสื่อการเรียนต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ใช้สังเกต และค้นคว้าคำตอบเพื่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียน เนื้อหาวิชานั้น ๆ รวมทั้งครูจะต้องรู้แหล่งที่จะชี้แนะให้นักเรียนสามารถไปค้นคว้าหาความรู้ได้นอกเหนือไปจากที่ครูนำมาให้ดูอีกด้วย แทนที่ครูจะเป็นผู้สอนหรือบอกเล่าให้ฟังแต่ผู้เดียว (กรมวิชาการ 2521 : 18)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 90) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนว่า หมายถึง อุปกรณ์ และวิธีการประกอบการสอน เพื่อให้เป็นสื่อกลางในการสื่อความหมาย ที่ผู้สอนประสงค์จะส่งหรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

ทัศนีย์ ชุกเมธี (2527 : 121) ได้กล่าวถึง สื่อการเรียนการสอนว่า แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทวัสดุ หรือเรียกว่า สื่อขนาดเล็ก ได้แก่ วัสดุที่นำเสนอความรู้ ค่ายตัวของสื่อเอง ไม่ต้องอาศัยเครื่องมือ เป็นป้ายนิเทศ บัตรคำ ของจำลอง สมุทภาพ แผนที่ และยังรวมถึงวัสดุที่ทองอาศัยเทคนิคประกอบ คือ อาศัยเครื่องมือ กลไกอันเป็น ความสำเร็จเรื่องราวหรือความรู้ต่าง ๆ เช่น การบันทึกเสียง แผ่นเสียง สไลด์ เทป-บันทึกภาพ

2. ประเภทเครื่องมือ ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเทปบันทึกเสียง

3. ประเภทเทคนิคหรือวิธีการ หรืออาจเรียกว่า การใช้กิจกรรมนั่นเอง กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ได้แก่ การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ การเล่าเรื่อง ฯลฯ

หลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 21-22) ได้กล่าวถึง หลักการใช้สื่อการเรียนการสอนว่า ก่อนครูจะนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ การยึดหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้ และปฏิบัติตามแนวคังต่อไปนี้ คือ

1. ทดลองก่อนนำมาใช้สอน ก่อนสอนต้องเตรียมจัดอุปกรณ์แต่ละอย่างที่จะใช้ให้เรียบร้อย พร้อมทั้งสำรวจความบกพร่องของอุปกรณ์อย่างละเอียดถี่ถ้วน

2. สื่อที่เลือกใช้ต้องคุ้มค่าและเหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง สื่อมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

4. ควรใช้สื่อที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการในการสอนแต่ละครั้ง โดยจัดให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ ประสบการณ์ของผู้เรียน อายุ และสติปัญญาของนักเรียน

5. ต้องคำนึงถึงว่าสื่อการเรียนนั้น ๆ จะช่วยแก้ปัญหา หรือสร้างปัญหาอย่างหนึ่งอย่างใดหรือไม่

6. ต้องรู้จักวิธีเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพดี และใช้ได้นานที่สุด

การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนนั้น ครูจะต้องศึกษาว่า ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งควรใช้สื่ออะไร จึงจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุด เพราะสื่อแต่ละอย่างอาจจะไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกชนิด เช่น ในการนำเข้าสู่บทเรียน บางครั้งอาจใช้บทบาทสมมติ เกม เพลง รูปภาพ โดยพิจารณาเลือกตามความเหมาะสม สำหรับสื่อการเรียนภาษาอังกฤษนั้นมีดังนี้

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 594-595) ได้กล่าวถึง สื่อการเรียนที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ไว้ว่า สื่อการเรียนประเภทอุปกรณ์มีหลายชนิด ทั้งอุปกรณ์ที่คงทนถาวร เช่น บัตรยกวาง กระดาษแข็ง แผ่นป้ายสำลี เทป เครื่องบันทึกเสียง และอุปกรณ์บางชนิดที่ใช้ฝึกฝนทักษะเฉพาะบท ที่เสนอแนะไว้ในคู่มือครูตามกิจกรรม เนื้อหาของแต่ละเรื่องไป สื่อการเรียนนี้ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีดังนี้

1. บัตรตัวอักษร นักเรียนควรมีไว้ใช้ของนักเรียนเอง หรือใช้เป็นสมบัติของกลุ่มก็ได้
2. บัตรภาพ
3. บัตรคำ
4. บัตรผสมอักษร
5. ของจริงหรือของจำลอง ใช้สอนคำศัพท์และเล่นเกม
6. แถบประโยค
7. แผนภูมิ ใช้สอนเพลง หรือเนื้อหาสำคัญ
8. บัตรยกวางตัวอักษร ตัวพิมพ์ใหญ่ ตัวพิมพ์เล็ก ตัวเขียนใหญ่ ตัวเขียนเล็ก ใช้สำหรับทำบัตรคำ หรือบัตรตัวอักษรประกอบการเล่นเกม
9. วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ถ้าครูสามารถหาโปรแกรมจากวิทยุ (เช่น วิทยุศึกษา) โทรทัศน์และภาพยนตร์ที่สร้างขึ้น เพื่อสอนภาษาอังกฤษในชั้นนั้น ๆ โดยตรง ครูก็อาจจะนำมาใช้เป็นอุปกรณ์ได้อย่างดี
10. พจนานุกรมและสมุดประจำห้องเรียน ครูควรจะสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันทำพจนานุกรมของคำศัพท์ที่ได้เรียนไปแล้ว โดยการให้ความหมายและรูปประโยคประกอบ คำใดที่จะเขียนภาพประกอบได้ ก็ให้นักเรียนช่วยกันเขียนหรืออาจจะหารูปอื่นมาติดก็ได้

การจัดห้องเรียน และบรรยากาศในห้องเรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 4-5) ได้กล่าวถึงการจัดห้องเรียน และบรรยากาศในห้องเรียน ดังนี้

การสอนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 นั้น จำเป็นต้องใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธี โดยเฉพาะอย่างยิ่งใ้เน้นวิธีสอนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาเหตุผล วิธีสืบสวนสอบสวน วิธีแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์ และวิธีอภิปราย เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้น ๆ การจัดห้องจึงต้องจัดให้มีการยืดหยุ่นได้ตามสมควรให้มีเนื้อที่ ๆ นักเรียนจะออกมาเล่าหรือแสดงสิ่งที่น่าสนใจให้เพื่อน ๆ ในชั้นหรือฟังได้โต๊ะ เก้าอี้ ก็ควรเป็นชนิดเบา ๆ เคลื่อนย้าย หมุนเวียนได้ง่ายจะได้สะดวกในการจัดกลุ่มย่อยทำงานหรือค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ โต๊ะครูก็ไม่จำเป็นต้องตั้งประจำอยู่หน้าชั้น ควรจัดมุมหนังสือ มีหนังสือหลาย ๆ ชนิดไว้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า มีป้ายนิเทศไว้ติดแสดงผลงานของนักเรียน มีกระดานทรายไว้จัดแสดงแผนผัง ทิศทางหรือหุ่นจำลองต่าง ๆ การเลี้ยงต้นไม้ในร่มไว้ในกระถางเล็ก ๆ ช่วยให้ห้องดูสดชื่น เด็กได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติ ได้ช่วยครูดูแลต้นไม้และได้เรียนรู้การบำรุงต้นไม้และธรรมชาติของต้นไม้ด้วย การติดผลงานศิลปะ ของเด็กไว้ในห้องเรียนจะทำให้ห้องเรียนดูสดใสและเป็นจุดที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก ควรมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกหัดเขียน ทำเลข เช่น กระเป๋ายับ บัตรคำ บัตรเลข หรือสิ่งที่ใช้นับ คิค สังเกต เหล่านี้จะช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากศึกษากายกทำให้ได้หรือให้เก่งสิ่งต่าง ๆ ที่จัดขึ้น หรือหาไว้สำหรับนักเรียน การพยายามหาจากวัสดุที่มีในห้องดิน ราคากถูก ๆ เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระกับครูในเรื่องราคาการจัดหาความสะดวกและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ นักเรียนจะได้เห็นความมีระเบียบ และช่วยกันรักษาความสะอาดจนติดเป็นนิสัย เป็นประโยชน์กับตัวนักเรียนเองต่อไป การจัดบรรยากาศต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว จะเกิดผลดีได้ ย่อมขึ้นอยู่กับ คำพูด การแสดงออกของครูผู้สอนทุกท่านที่จะทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น ไม่คิดว่าภาระที่กระทำทุกอย่างเป็นการถูกบังคับ แต่จะทำด้วยความพอใจ และตั้งใจ ไม่อยากขาดโรงเรียน ทำให้เกิดผลดีกับการเรียนการสอนไปด้วย

การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร

ในระหว่างการใช้หลักสูตรนั้น หน่วยงานส่วนกลางในฐานะผู้พัฒนาหลักสูตร ควรจะได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร เป็นการเพิ่มเติม และติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนว่า ได้ดำเนินการด้วยความถูกต้อง มีปัญหาใด

เกิดขึ้นหรือไม่ หากมีปัญหาที่จะไต่หาทางแก้ไขให้ลุล่วงลงไป สำหรับหน่วยงานในระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตรก็อาจจะมีการดำเนินการให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่ครูผู้ใช้หลักสูตร เพื่อให้ครูได้ดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง

การนิเทศการใช้หลักสูตร หรือนิเทศการจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของการนิเทศก็คือ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อจับผิดแต่ประการใด โดยลักษณะเช่นนี้ผู้นิเทศจำเป็นจะต้องสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับผู้บริหารนิเทศ การดำเนินการนิเทศจะต้องดำเนินการไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย และร่วมมือกัน (สังคอุทรานันท์ 2527 : 268)

การสอนของครู

ครูเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ การเอาใจใส่ต่อการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม ฯลฯ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะชี้ชะตาของหลักสูตรทั้งสิ้น ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่คอยให้ความรู้ ให้ความสะดวก ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจแก่ครู เพื่อให้การสอนของครูและการเรียนของเด็กบังเกิดผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร (สุมิตร คุวานุกร 2523 : 132)

ฉะนั้นพอจะสรุปได้ว่า การสอนของครูนั้นประกอบด้วยสมรรถภาพของครูผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร เทคนิคและวิธีสอน การสอนซ่อมเสริม และการวัดและประเมินผลการเรียน โดยมีรายละเอียดในแต่ละกิจกรรม ดังต่อไปนี้

สมรรถภาพของครูผู้สอน

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เป็นการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญยิ่งต่อผู้เรียน การเรียนภาษาอังกฤษแม้จะเป็นการยากสำหรับผู้เรียน แต่ถ้ามหาภูมิครูดี มีคุณภาพ และมีสมรรถภาพสูง สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับแนวการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้ก็ มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีแล้ว นักเรียนก็จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จะประสบผลสำเร็จตามจุดหมายนั้นควรมี องค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน และครูผู้สอนก็เป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการเรียนการสอน ดังที่ เยาวลักษณะ บุญศิริ (2524 : 1) ได้เสนอข้อคิดเห็นว่า ปัจจัยที่สำคัญ และมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากที่สุด ก็คือ ทัศนคติ ซึ่งจะช่วยทำให้หลักสูตร บทเรียน และวิธีการสอนที่กำหนดไว้ได้ผลตามจุดหมาย

ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ดังนั้นครูจึงควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ดังที่ กานดา ณ ถลาง (2515 : 18) กล่าวไว้ว่า ครูควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในตัวภาษาอังกฤษดี และมีความรู้ในการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ เพราะจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และ ทวงเพ็ญ อินทรประวิติ (2521 : 10-60) ได้วางเกณฑ์เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูภาษาอังกฤษว่า ควรประกอบไปด้วยบุคลิกของครูและทัศนคติส่วนตัว เทคนิคการสอน และความรู้ด้านภาษาอังกฤษ

บรรเลง ทรทรานนท์ (2518 : 11) ได้กล่าวว่า ครูภาษาอังกฤษ แม้มิใช่ นักภาษาศาสตร์ แต่ก็ต้องรู้ภาษาที่ และใช้ภาษาเป็น ครูภาษาอังกฤษนั้น แม้มิใช่ นักจิตวิทยา แต่ก็ต้องรู้และเข้าใจระบบการเรียนรู้ และการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนต้องจัดเจนในเรื่องอื่น ๆ อีกมาก ซึ่งอาจกล่าวให้แคบลงอีกได้ว่า ครูภาษาอังกฤษที่ดีนั้นจะต้องมีคุณสมบัติเด่น ๆ 3 ประการ คือ

1. รู้ทฤษฎีการศึกษา
2. รู้ทฤษฎีภาษาอังกฤษ
3. สามารถใช้ทฤษฎีทั้งสองให้สอดคล้องกันในการสอน

สมศักดิ์ เจริญสุข (2524 : ๑) ได้วิจัย พบว่า สมรรถภาพที่ครูภาษาอังกฤษจำเป็นต้องมี เรียงตามลำดับความสำคัญมี 12 ประการ ดังนี้

1. มีความรู้ด้านเนื้อหา และโครงสร้างภาษาอังกฤษ
2. มีทักษะทางภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษทั้งด้านจุดหมาย หลักการ และ

โครงสร้าง

4. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีการสอนได้
เหมาะสม

5. มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
6. มีคุณลักษณะและบุคลิกภาพของความเป็นครู
7. มีความรู้ความสามารถใช้จิตวิทยาทั่วไป และจิตวิทยาการเรียนรู้อังกฤษ
8. มีความรู้ความสามารถวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน
9. รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
10. มีความสามารถในการเขียนจุดมุ่งหมาย และแผนการสอนเป็นเชิง

พฤติกรรม

11. มีความสามารถในการใช้ และผลิตสื่อการสอนหรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
12. มีความสามารถในการนำความรู้ในวิชาชีพไปบริการ สังคม

ซีรทงศ์ แก่นอินทร์ (2525 : ๑) ทำการวิจัย พบว่า สมรรถภาพของครู
ภาษาอังกฤษที่พึงปรารถนา 10 อันดับแรก เรียงตามลำดับความจำเป็นดังนี้ คือ

1. รู้และเข้าใจหลักสูตรภาษาอังกฤษ
2. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
3. ประพฤติตนให้เด็กเชื่อถือและไว้วางใจ
4. มั่นใจในการสอนของตน และกล้าแสดงเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน
5. ศึกษาคู่มือและเนื้อหาก่อนเสมอ
6. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป
7. สามารถออกเสียงคำศัพท์ และรูปประโยคที่จำเป็นในการเรียนการสอน

ได้อย่างถูกต้องชัดเจน

8. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี
9. มีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนอย่างละเอียด
10. เอาใจใส่ และสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน

จากแนวคิดและผลการวิจัยข้างต้น เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูผู้สอนภาษา-
อังกฤษ สรุปได้ว่า ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในชั้นใหญ่ ๆ
5 ด้าน ดังนี้

1. คำนหลักสูตร
2. คำนเนื้อหาวิชา
3. คำนวิธีการสอน และเทคนิคการสอน
4. คำนสื่อการเรียนการสอน
5. คำนการวัดและประเมินผล

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : 70) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ดังนี้

การสอน คือ ความพยายามของคนคนหนึ่งหรือหลาย ๆ คน ที่จะจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลหนึ่งหรือหลาย ๆ คน เกิดการเรียนรู้

จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการสอน ก็คือ ให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เพื่อให้ผู้เรียนจะได้แก้ปัญหาในชีวิต และสามารถปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หลักสำคัญของการสอนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร สอนให้เรียนโดยการกระทำ ทดลองค้นคว้า แก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง และสอนในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อชีวิตของผู้เรียน ให้สามารถนำประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สิริวรรณ สุวรรณอาภา (2523 : 176) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนนิยมแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง
2. กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1. กิจกรรมการเรียนการสอนประเภทผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียน จะเริ่มจากผู้สอนวางแผนการเรียนการสอน และเป็นผู้นำในขณะปฏิบัติกิจกรรม การเรียนการสอนในห้องเรียน จึงมักมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว คือ ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ ส่วนผู้เรียนเป็นฝ่ายรับ มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมบ้างภายใต้การนำของผู้สอน

กิจกรรมการเรียนการสอนแบบยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียน

ได้แก่ การบรรยาย การเล่านิทาน การสาธิต การตั้งคำถาม เป็นต้น

2. กิจกรรมการเรียนการสอนประเภทผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนจะทำหน้าที่ดังนี้

- 2.1 ประสานงาน
- 2.2 คอยส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม
- 2.3 แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติกิจกรรม
- 2.4 ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี

กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนี้ยังแยกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดกลุ่มผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานเป็นกลุ่ม
2. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสอดคล้อง และส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเอง

กิจกรรมการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน ได้แก่ การอภิปรายกลุ่มย่อย การโต้วาที การสังเกต การทดลอง การแสดงบทบาทสมมติ การสืบสวนสอบสวน การจับทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น

ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521 ยึดแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารหรือสื่อความหมาย (Communicative Approach) เน้นการพัฒนาทักษะทางภาษา มุ่งการฝึกให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาทั้ง การฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างแท้จริงทั้งแต่ต้น ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ส่งเสริมความสามารถในการแสดงออก และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนแต่ละคน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งแสดงออกโดยการให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของภาษา ความสามารถในการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที มิใช่แต่เพียงสามารถตอบคำถามในข้อสอบได้อย่างถูกต้องเท่านั้น ในกระบวนการ-

การเรียนการสอนปัจจุบัน ผู้เรียนจึงมีบทบาทที่สำคัญที่สุด ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึก และใช้ภาษาอังกฤษอย่างเต็มที่ ครูมีหน้าที่ในการจัดกลุ่มและป้อนงานให้แก่กลุ่มทำ การเรียนการสอนดำเนินไปโดยอาศัยกิจกรรมเป็นสื่อในการเรียน เป็นเครื่องมือในการ ฝึกและให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อค้นหาหรือประดิษฐ์สิ่งของ เพื่อสอบถามเรื่องราวที่ข้องการ ทราบ หรือเพื่อแสวงหาคำตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ ครูมีบทบาทในฐานะผู้จัดกิจกรรม ผู้ให้คำอธิบายว่า ในกิจกรรมนั้นผู้เรียนจะต้องทำอะไรบ้าง และเป็นผู้แนะนำในการฝึกภาษา คั้งนั้นการดำเนินการสอนจึงเน้นให้นักเรียนใช้ภาษาได้ แนวการสอนควรจะใช้วิธีการฝึก โดยใช้กลุ่มเป็นศูนย์กลางในการฝึก และใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือฝึกภาษาร่วมกับเพื่อน ภายในห้องหรือภายในกลุ่มของตน (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการ- ประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 250)

ประนอม สุรัสวดี (2527 : 176-179) ได้กล่าวถึง การเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในระดับประถม ว่า นอกเหนือจากการศึกษาสนทนาในกลุ่ม การถาม-ตอบ การอภิปราย ช่วยกันเล่าเรื่องเป็นกลุ่ม ตามข้อเสนอแนะในคู่มือครู English Is Fun ซึ่งเป็นหนังสือแบบเรียนปัจจุบันแล้ว นักเรียนจะสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากการ ทำงานกลุ่มได้อีก โดยวิธีการเช่นเดียวกับการเรียนรู้ กลุ่มประสบการณ์อื่น เช่น

1. กิจกรรมกลุ่มคนคว่า และรายงาน ความมุ่งหมายเฉพาะของกิจกรรมนี้ เพื่อการฝึกให้สามารถใช้พจนานุกรมได้ และเพื่อการทดสอบความเข้าใจ ความหมาย ของศัพท์และประโยคง่าย ๆ
2. กิจกรรมกลุ่มฝึกอ่านและพูด ความมุ่งหมายเพื่อให้มีการฝึกออกเสียง และอ่านได้อย่างถูกต้องและทั่วถึงภายในเวลาที่กำหนด
3. กิจกรรมกลุ่มฝึกการเขียน ความมุ่งหมายเฉพาะเพื่อฝึกการเขียน รูปประโยคโดยการช่วยกันคิด เขียน และแก้ไขภายในกลุ่ม
4. กิจกรรมเกมโดยใช้กลุ่ม เกมที่ใช้สอนภาษาอังกฤษ ในปัจจุบันควรเน้น ที่กลุ่ม

กิจกรรมที่เน้นกลุ่มเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ครูต้องใช้เวลาเตรียมตัวก่อนสอนมาก พอลพอแต่คุณค่า และสามารถสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนทางภาษาอังกฤษ ทรงตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเชื่อว่านักเรียนที่ผ่านการเรียนการสอนโดยเน้นกลุ่ม

ทั้งในระดับประถมศึกษา จะเป็นนักเรียนที่มีคุณภาพ สามารถใช้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาปัจจุบัน จำแนกกิจกรรมการเรียน การสอนออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมในบทเรียน (ตัวย่อ กข.) เป็นกิจกรรมที่ปรากฏในแต่ละบทของหนังสือเรียนที่ผู้เรียนจะต้องทำ และวิธีสอนแต่ละหัวข้อด้วย
2. กิจกรรมเสริมบทเรียน (ตัวย่อ กส.) เป็นส่วนของกิจกรรมที่ไม่ได้บรรจุไว้ในห้องเรียน หรือเป็นเค้าโครงของกิจกรรมที่ควรจะนำมาใช้เสริมในบทเรียน หรือเป็นการอธิบายกิจกรรมที่อยู่ในหนังสือ แบบฝึกหัด และคึคฉายมือของผู้เรียน พร้อมทั้งกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ที่ปรากฏในบทเรียนแต่ละบท เช่น การเขียนตามคำบอก เพลง และเกมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบทเรียน ตลอดจนคำพูดที่ควรใช้เพื่อผู้เรียนเกิดความเคยชิน โดยใช้เป็นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียน สอนเนื้อหาเพิ่มเติม เกี่ยวกับคำศัพท์ และประโยคที่ไม่มีปรากฏในหนังสือเรียน กิจกรรมนี้จึงมีความสำคัญเท่าเทียมกับกิจกรรมในบทเรียน ที่ผู้สอนไม่ควรละเว้นการสอนแต่ประการใด ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในทักษะต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นจุดประสงค์ที่สำคัญยิ่งของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 250-253)

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นับว่ามีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อนักเรียน เพราะการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้นมุ่งจะพัฒนานักเรียนในด้านเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ ส่วนการพัฒนาในด้านอื่น ๆ จะได้รับการพิจารณาองลงมา ความมุ่งหมายในการผลิตกำลังคน เพื่อพัฒนาประเทศนั้น ๆ ต้องการกำลังคนที่มีประสิทธิภาพในการประกอบกิจการงาน และความสามารถ ซึ่งจะปรับตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูและนักเรียนร่วมกันจัดขึ้น นอกเหนือไปจากกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้าง

ประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้เจริญงอกงามทั้งทาง
 กาย ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้การเรียนการสอนตามหลักสูตร
 สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ กิจกรรมเสริมหลักสูตรย่อมต้องไม่มีการให้หน่วยกิต หรือคะแนนที่จะส่งผล
 ให้นักเรียนสอบไล่ได้หรือตก

จากความหมายข้างต้น พอสรุปลักษณะของกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้เป็นข้อ ๆ
 ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเหนือจากหลักสูตร เพื่อสนับสนุนการเรียน
 การสอนตามหลักสูตรให้สมบูรณ์
2. เป็นกิจกรรมเพื่อเสริมประสบการณ์ของนักเรียน
3. เป็นกิจกรรมที่ไม่มีการให้คะแนน
4. เป็นกิจกรรมที่ครูและนักเรียนร่วมกันจัด

นอกจากลักษณะทั้ง 4 ข้อ ดังกล่าวแล้ว การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังมี
 ลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ คือ

1. เป็นกิจกรรมที่จัดนอกเวลาเรียน
2. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมตามความสมัครใจ ไม่มี
 การบังคับ (ยุสกี ญูอินทร์ 2530 : 960-961)

กระทรวงศึกษาธิการ (2520 : 10) ได้เสนอประเภทของกิจกรรม
 ที่ควรจัดไว้ 10 ประเภท ได้แก่

1. กิจกรรมลูกเสือ หรืออนุภาซาค หรือเนตรนารี หรือกิจกรรมผู้นำเพื่อ
 ประโยชน์
2. กิจกรรมศาสนา
3. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
4. กิจกรรมส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์
5. กิจกรรมการไ้ห้องสมุด
6. กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย
7. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม

8. กิจกรรมทัศนศึกษา
9. กิจกรรมนันทนาการ
10. กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร

วิชาภาษาอังกฤษ เป็นวิชาที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้ โดยนับเข้าเป็นกิจกรรมประเภทที่ 10 คือ กิจกรรมส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตร

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาอังกฤษ มีดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษ
2. เพื่อส่งเสริมการแสดงออกของนักเรียน
3. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวัฒนธรรม

รูปแบบในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาอังกฤษ

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยทั่วไปมีหลายรูปแบบ ในการพิจารณาว่าจะเลือกจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบใดนั้น จะต้องคำนึงถึงความพร้อมของโรงเรียน และความต้องการของผู้เรียน โดยมีแนวการพิจารณาดังนี้

1. โรงเรียนมีบุคลากรที่จะจัดและดูแลการทำกิจกรรมได้สำเร็จหรือไม่
2. โรงเรียนมีทรัพยากรสนับสนุนเพียงพอหรือไม่ เช่น วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ เป็นต้น
3. นักเรียนต้องการทำกิจกรรมลักษณะนี้หรือไม่
4. นักเรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมและได้รับประโยชน์จากกิจกรรมมากเพียงใด
5. นักเรียนสามารถออกค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมบางอย่างได้หรือไม่

รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางรูปแบบที่โรงเรียนสามารถจัดในวิชาภาษาอังกฤษได้ มีดังต่อไปนี้

1. ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นตามความสนใจ และความสมัครใจของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับความรู้ ความบันเทิง และได้แสดงออกตามความสามารถ

2. การจัดนิทรรศการ เป็นกิจกรรมที่ครูและนักเรียนร่วมกันจัดขึ้น เพื่อแสดงผลงานของนักเรียน และเพื่อเสริมความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยเชิญโรงเรียนอื่นและผู้ปกครองมาช่วย

3. การจัดงาน การจัดงานเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในโรงเรียน เป็นการยากที่จะจัดงานเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ จึงควรจัดให้สัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์อื่น

4. การไปทัศนศึกษา ในการจัดทัศนศึกษาของโรงเรียน อาจจัดให้นักเรียนได้ความรู้ในกลุ่มประสบการณ์หลายกลุ่มไปพร้อมกันด้วย (บุสตี ญูอินทร์ 2530 : 961-963)

เทคนิคและวิธีสอน

เทคนิคและวิธีสอน เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องรู้ เพื่อนำสิ่งดังกล่าวมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บังเกิดผลดี

สำหรับเรื่องวิธีการสอนภาษาต่างประเทศนั้น กานคา ณ ฉาง (2515 : 27) ได้กล่าวไว้ว่า "วิธีการสอนภาษาต่างประเทศมีหลายวิธี ซึ่งมีหลักการและปรัชญาเป็นภูมิหลัง" เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน และต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง เพราะฉะนั้นการตัดสินใจว่าวิธีสอนแบบใดเหมาะสมหรือไม่ ก็จะต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเป็นหลัก

อัญชดี แจมเจริญ (2526 : 73-83) ได้กล่าวถึง วิธีสอนภาษาต่างประเทศนั้นมีหลายวิธีด้วยกัน ดังนี้

1. วิธีสอนแบบธรรมชาติ (Natural Method) วิธีสอนแบบนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียน เรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยที่พอที่จะนำความรู้ไปใช้พูดในสังคมที่พูดภาษานั้น วิธีธรรมชาติเป็นวิธีเลียนแบบการเรียนภาษาแม่ (Native Language) ผู้สอนสร้างสถานการณ์ให้เหมือนกับอยู่กับเจ้าของภาษาโดยตรง จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ค้นพบกับภาษาที่เรียนมากที่สุด ในเวลาเรียนถือหลักว่าไม่พูดภาษาของผู้เรียนเลย พยายามใช้กิริยาท่าทาง และวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจ วิธีนี้เพิ่งเอ็งภาษาพูดเป็นสิ่งสำคัญ โดยเริ่มเรียนคำที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ก่อนที่จะไปถึงวลีหรือประโยค

2. วิธีสอนแบบแปล (translation Method) ครูใช้ภาษาของผู้เรียนแปลให้นักเรียนฟัง และอธิบายกฎต่าง ๆ ตามไวยากรณ์ มุ่งให้รู้ข้อความที่แปล วิธีนี้ที่แตกต่างจากการสอน ผู้เรียนในแนวแคบ ความมุ่งหมายสำคัญของวิธีสอนแบบแปล คือ การใช้ภาษาให้ถูกกฎ ความคิดอันนี้ผิดกับหลักธรรมชาติของภาษา เพราะภาษาเกิดขึ้นก่อนกฎเกณฑ์ทั้งหลาย เจ้าของผู้ใช้ภาษาจึงเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ ไม่ใช่กฎเกณฑ์มาเป็นสิ่งบังคับผู้ใช้ ด้วยวิธีเรียนแบบจำกฎ และวิธีแปลนี้เอง ทำให้ผู้เรียนส่วนมากเบื่อหน่าย และเห็นการเรียนภาษาเป็นของยาก ทองจกจกมาก

3. วิธีสอนเลียนแบบ และจกจกหรือเรียกวิธีของทหาร (The Mimicry Memorization Method หรือ The Mim-Mem Method) วิธีนี้เป็นแบบให้รู้จักโครงสร้างของภาษา โดยอาศัยแบบฝึกหัดที่คัดเลือกแล้ว และที่สำคัญก็คือ ให้นักเรียนเจ้าของภาษามาออกเสียงในภาษานั้น ๆ ให้ฟังโดยตรง ถ้าสามารถทำได้และให้ผู้เรียนเลียนออกเสียงตามแล้วครูผู้รู้หลักภาษาศาสตร์อธิบายตามหลักวิชาการอีกทีหนึ่ง จุดประสงค์สำคัญ เพื่อให้ได้ฟังและเลียนแบบเสียงเจ้าของภาษา เพราะแม้แต่ตัวผู้สอนเอง ถ้าไม่ใช่ชนชาติเจ้าของภาษานั้นก็อาจจะออกเสียงได้ไม่ดีพอ การสอนแบบนี้ผู้เรียนสามารถเลียนแบบและท่องจำคำสนทนาสั้น ๆ ซึ่งจะประกอบขึ้นเป็นประโยคที่พอจะออกไปปฏิบัติงานในต่างแดน วิธีนี้ใช้ได้ผลดีและไต่ถือนเป็นแนวความคิด นำมาปรับปรุงเสริมสร้างการสอนภาษาศาสตร์ได้หลายประการ

4. วิธีสอนที่ใช้ประสบการณ์ตรง (Direct Method) วิธีสอนแบบนี้คล้ายกับวิธีธรรมชาติ คือ ไม่ใช่ภาษาของผู้เรียนในการสอน แต่ใช้ภาษาอังกฤษตลอด มุ่งฝึกทักษะการฟังและพูดเป็นสำคัญ ผู้คิดวิธีสอนแบบใช้ประสบการณ์ตรง คือ มีการเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็นภาษาอังกฤษ โดยวิธีการต่อไปนี้

ก. สอนรูปธรรมโดยใช้สื่อการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง

ข. สอนนามธรรมโดยการเชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

ค. สอนไวยากรณ์โดยการให้ตัวอย่างและการสาธิตให้เห็น

5. วิธีสอนแบบฟัง-พูด (The Audio Lingual Method) วิธีการสอนแบบนี้มีการเน้นการเปรียบเทียบ (Contrast) ระหว่างภาษาของผู้เรียน และภาษา

ที่เรียน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฟังและพูดก่อนการอ่านและเขียน

6. วิธีสอนตามแนวการรับรู้และความคิด (The Cognitive Approach) ยึดหลักว่าการเรียนรู้อาษาเป็นการรับรู้รูปแบบของเสียงไวยากรณ์และศัพท์ของภาษาใหม่ เป็นกระบวนการภายในสมอง ซึ่งเรียกว่า Creative process หรือ Cognitive activity วิธีสอนแบบนี้พยายามให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด ไม่ใช่เป็นฝ่ายรับอย่างเฉยๆ บทบาทของผู้เรียน คือ จะต้องเป็นผู้คิดค้นหาคำตอบปัญหาด้วยตนเอง ครูเป็นผู้สร้างสถานการณ์ให้ตั้งสมมติฐานให้ เพื่อตอบปัญหา ผู้เรียนต้องเริ่มเรียนกฎเกณฑ์ในการใช้ภาษามาตั้งแต่ต้น ฝึกการเปลี่ยนรูปแบบของประโยคและการใช้ประโยครูปอื่น ๆ ที่มี ความหมายเหมือนกัน ทุกครั้งต้องมีการเน้นกฎเกณฑ์ทางเสียง โครงสร้างและศัพท์

7. วิธีสอนตามเอกัตภาพ หรือการสอนเป็นรายบุคคล (Individualized Instruction) วิธีการสอนตามเอกัตภาพนี้ เป็นวิธีการสอนแบบรายบุคคล โดยยึด ความแตกต่างระหว่างบุคคล คือ ถือว่าทุกคนมีความสามารถไม่เท่ากัน การสอนแบบนี้ ต้องการบทเรียนและวิธีสอนที่เหมาะสมกับกำลังความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน

การสอนตามเอกัตภาพนี้ เป็นพัฒนาการของการจัดการศึกษาตามแนวใหม่ เป็นการปฏิรูป ระบบการเรียนการสอน การจัดห้องเรียน จากแบบเดิมที่มีครูเป็นผู้นำ แต่ผู้เรียนมาเป็นระบบที่ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบ ในชั้นเรียนแบ่งเป็นมุม ต่าง ๆ เช่น มุม reading, writing, oral แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ สัก 4-5 กลุ่ม ตามความสามารถ ใช้ครูผู้สอน 2 หรือ 3 คน ช่วยกันสอนแบบ team teaching

8. วิธีสอนภาษาแบบช่วยกัน (Community Language Learning) เป็นการเรียนการสอนบทเรียนแบบการเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันในกลุ่มผู้เรียน การสอนแบบนี้ นักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการนำเอาประสบการณ์และการแสดงออกของผู้เรียนมาใช้ใน รูปของการสอนช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ กัน ความรับผิดชอบในการเรียนขึ้นอยู่กับผู้เรียน ผู้สอนเป็นผู้สร้างประสบการณ์ทางคำ ภาษาให้ ช่วยอ่านช่วยความสละสลวย และส่งเสริมการใช้ภาษาโต้ตอบกันในกลุ่ม ผู้เรียน เรียนร่วมกันจะไม่แข่งกันเอง แต่จะช่วยเหลือกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ผลของการเรียน แต่ละชั่วโมงจะสะท้อนให้เห็นประสบการณ์และเนื้อหาที่ได้รับร่วมกันทั้งผู้สอนและผู้เรียน

9. วิธีสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนไทย วิธีสอนภาษาอังกฤษที่ได้ผล มีกนิยมนิยัการใช้การผสมผสานระหว่างวิธีสอนแบบต่าง ๆ ส่วนมากนิยมผสมผสานระหว่างวิธีสอนแบบ Audio Lingual Method กับ Cognitive Approach หลักการสอนแบบ ฟัง-พูด คือ การใช้ทักษะ 4 ให้สัมพันธ์กัน และมีลำดับขั้นตอนตามลำดับของการเรียนรู้ภาษาแม่ด้วย ในการสอนแต่ละคนควรแบ่งการสอนดังนี้

- ก. การออกเสียง (Pronunciation)
- ข. ไวยากรณ์ (Grammar)
- ค. ศัพท์ (Vocabulary)
- ง. การอ่าน (Reading)
- จ. การเขียน (Writing)

จะเห็นได้ว่า การสอนทั้ง 5 อย่างนี้ ครอบคลุมทักษะทางภาษาได้ทั่วถึง ส่วนวิธีสอนแต่ละอย่างอาจแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมของเนื้อหาและจุดประสงค์

10. ขั้นตอนห้าในการสอนภาษา (อังกฤษ) (Five Steps of Teaching a Foreign Language) Dr. Van Syoc (อ้างถึงใน อัญชลี แจ่มเจริญ 2526 : 83) ได้แบ่งขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ก. Attention Pointer เป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นนี้รวมทั้งการทักทายก่อนชั้นการเรียนด้วย
- ข. Giving Examples ขั้นให้ตัวอย่าง มีจำนวนตัวอย่างพอเหมาะและครอบคลุมเนื้อหาได้อย่างบริบูรณ์
- ค. Generalization ขั้นสรุปกฎเกณฑ์ ครูต้องใช้คำถามนำในการช่วยสรุป ขั้นนี้ถือว่ามีความสำคัญ ต้องให้ผู้เรียนสรุปกฎเกณฑ์ได้จากตัวอย่างที่ได้เรียนไปแล้ว
- ง. Practice ปักโดยอาศัย Drill ต่าง ๆ ครูมีแบบแผนให้และให้ผู้เรียนฝึกตามแบบเหล่านั้น
- จ. Pattern Practice ปักให้ใช้กระสวยประโยคโดยอัตโนมัติใช้สอนศัพท์ เนื้อหา ไวยากรณ์ใหม่ โดยไม่คำนึงถึงสิ่งที่ได้เรียนมา สนใจการ

แสดงออก ซ่อนท้องใช้เวลามากที่สุด

เตือนใจ แก้วโสภาส (2525 : 19-21) ได้กล่าวถึง วิธีสอนภาษาอังกฤษ ไว้ว่า การสอนภาษาอังกฤษ มุ่งให้นักเรียนใช้ภาษาได้ ดังนั้นจึงมีวิธีการฝึกโดยใช้กลุ่มเป็นศูนย์กลางการฝึก และกิจกรรมเป็นเครื่องมือ ดังนั้นบทบาทของครูจึงเป็นผู้แนะนำ ผู้อธิบาย และผู้ดำเนินการฝึก และมีหน้าที่หาวิธีให้นักเรียนได้ฝึกภาษาจากการกระทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนภายในห้อง หรือภายในกลุ่มของตน การสอนภาษาอังกฤษมีสาระสำคัญที่ควรพิจารณาคังนี้

1. การสอนตัวอักษร การสอนตัวอักษรในระดั้มประถมศึกษา (ป.5-6) ซึ่งเป็นชั้นเริ่มเรียนนี้ เริ่มด้วยสอนตัวอักษรคัทิมพ์ใหญ่ และตัวอักษรตัวเล็กก่อน และทำการสอนโดยใช้ตัวอักษรคัทิมพ์ใหญ่และเล็กตลอดเวลาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพราะในชั้นนี้นักเรียนจะเรียนอักษร เช่นเดียวกับในที่ใช้ในหนังสือเรียน นักเรียนจะได้ไม่ช้าเมื่อเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วจึงจะเริ่มเรียนตัวเขียน ในการสอนตัวอักษร 26 ตัวนี้ ไม่สอนในวันเดียวกัน ให้สอนทีละเล็กทีละน้อย ตามที่ปรากฏในแต่ละบทในหนังสือเรียน ในการสอนตัวอักษรนี้ให้สอนคำศัพท์ที่เรียนในบทนั้น โดยใช้รูปภรณ์คือ บัทรอักษรทั้งตัวเล็ก และตัวใหญ่ โดยให้นักเรียนจับคู่บัทรอักษรที่เรียนมาแล้วหรือลากเส้นโยงตัวอักษรตัวใหญ่ และตัวเล็ก

นอกจากนี้ครูควรแนะนำวิธีอ่านและเขียนตัวอักษร โดยให้คัดตามแบบที่กำหนดให้ ขณะเดียวกันก็สอนเพลง ชื่อ Alphabet Song ซึ่งมีเนื้อร้อง คือ แม่นักเรียนจะเรียนเพียงอักษรบางตัวที่ปรากฏในบทเรียน แต่ก็ให้นักเรียนได้ฝึกการร้องทั้งหมดได้

2. การสอนฟังและพูด ในการสอนฟังและพูดนั้น ให้นักเรียนเปิดหนังสือและครูเริ่มฝึกพูดจนคล่อง แล้วเลือกนักเรียนออกมาแสดงให้เพื่อนดูเป็นตัวอย่าง บางกิจกรรมใช้นักเรียน 2 หรือ 3 คน บางกิจกรรมใช้นักเรียน 4-5 คน ต้องฟังระลึกเสมอว่า กิจกรรมนี้มุ่งการฝึกการใช้ภาษาในการฟังและพูด ไม่ควรให้นักเรียนอ่านบทเรียนนี้ตั้งแต่ต้น เมื่อฝึกเป็นตัวอย่างแล้วให้แบ่งกลุ่มฝึกอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสที่จะฝึกใช้ภาษาให้ทั่วทุกคน

3. การสอนอ่าน คัด และจับคู่อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ และตัวพิมพ์เล็ก การสอนตัวอักษรมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนจำรูปตัวอักษรและเสียงของตัวอักษร รวมทั้งการเขียนตัวอักษรได้ ตัวอักษรประเภทสระในบทเรียนได้เลือกเอาเสียงที่ซ้ำมาสอนก่อน เมื่อนักเรียนเรียนได้คล่องแล้ว จึงสอนตัวอักษรนั้น เมื่อออกเสียงเป็นอย่างอื่น เช่น ในบทที่ 1 มีคำ bat, cat, rat ซึ่งมีเสียง at เหมือนกัน และออกเสียงอย่างเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม ครูไม่ควรสร้างกฎตายตัวว่า อักษรตัวนั้นตรงกับเสียงใด เช่น ที่ปรากฏใน บทที่ 9 มีเสียงคล้าย -อะ ในภาษาไทย แต่ในบทที่ 11 มีคำว่าเสียง u มีเสียงคล้ายสระอุ จึงสรุปได้ว่า ภาษาอังกฤษมีเสียงไม่คงที่ การเทียบเสียงตายตัว อาจจะทำให้นักเรียนเข้าใจผิด ครูควรจะช่วยให้นักเรียนทราบว่า ตัวอักษรใดออกเสียงอย่างไร แต่ขณะเดียวกันก็ต้องระวังด้วยว่า อักษรตัวเดียวกันอาจจะออกเสียงเป็นอย่างอื่นได้ ในการสอนการอ่านและการสะกดคำศัพท์ที่เรียนมาแล้วควรฝึกอ่านให้ถูกต้องทุกบท โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

4. การสอนอ่าน

ก. การอ่านในใจและเล่าเรื่อง ครูบอกให้นักเรียนลองอ่านเรื่องในใจ และให้ดูภาพประกอบในครั้งแรก ให้อ่านเรื่องทั้งหมดโดยตลอด เพื่อรู้ว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร ครั้งที่สองเมื่อพบคำใดที่ไม่รู้จัก ให้นักเรียนลองออกเสียงดู และหาความหมายจากเรื่อง และถาม

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ปิคนหนังสือแล้วเล่าให้เพื่อนฟังว่า เรื่องราวเป็นอย่างไร โดยไม่ให้บอกคำต่อคำ

ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเล่าให้เพื่อนฟังเป็นตอน ๆ ท่อกัน หรืออาจจะให้คนหนึ่งเล่าเรื่องทั้งหมด แล้วให้คนอื่นมาแก้ไขหรือเพิ่มเติม

ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้นักเรียนหาคำตอบจากประโยคที่อยู่ในบทอ่าน

ข. อ่านออกเสียงให้นักเรียนปิคนหนังสือ ครูอ่านออกเสียงให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตามครู ลงเสียงเน้นหนักและลงเสียงสูงต่ำในประโยคให้ถูกต้อง

5. การสอนเขียน แบบฝึกหัดการเขียนที่มีในหนังสือเรียน เป็นการฝึกให้นักเรียนเขียนคำและประโยคที่เรียนไปแล้ว ครูควรจะดูความสามารถของนักเรียน

ของคนที่ให้ ถ้านักเรียนยังไม่แม่นยำในด้านการเขียน ครูอาจจะให้แบบฝึกหัดเพิ่มเติม ในลักษณะคล้ายกับที่ปรากฏในหนังสือเรียนก็ได้ ข้อสำคัญในการสอนเขียนตอนต้นนี้ก็คือ การมุ่งให้ผู้เรียนเขียนได้ถูกต้องและรวดเร็ว มีแบบฝึกหัดสำหรับการลอกและคัดลายมือ อยู่หลายตอน แต่การนำแบบฝึกหัดแต่ละตอนจะต้องใช้สถานการณ์ที่ถูกต้อง เช่น ถ้าจะให้ให้นักเรียนได้เขียนประโยค "Give me a _____ please" หลาย ๆ ครั้ง ก็ควร จะทำเป็นกิจกรรม คือ ให้นักเรียนเขียนข้อความนี้ส่งไปให้เพื่อน เพื่อให้เพื่อนหยิบของ อย่างนั้นให้กับตนก็ได้ โดยเปลี่ยนวัสดุให้ต่างกันไป เป็นการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย และมีจุดประสงค์ที่เป็นจริง มิใช่แค่เพียงให้นักเรียนได้เขียนโดยไม่มี ความหมาย นอกจากนี้ครูอาจจะสั่งให้แต่ละกลุ่มเขียนโน้ตไปส่งให้กลุ่มอื่น ๆ ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น "Put the _____ in the _____" หรือ "Give _____ a _____" และประโยคอื่น ๆ ที่มีความหมายจริงต่อผู้เขียนโน้ต

6. การสอนเพลง ครูไม่ควรจะใช้เพียงในคอนต้นของบทเรียน แต่ควรจะใช้เป็นการเปลี่ยนกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน หรือใช้ในคอนท้าย ๆ ของ ชั่วโมง

ครูไม่ควรจะเสียเวลามากกับการสอนเพลงแต่ละเพลง เพราะนักเรียนจะได้ ฝึกร้องเพลงเหล่านี้ ตลอดภาคเรียน ครูควรจะให้ฟังว่า เนื้อเพลงเป็นเรื่องเกี่ยวกับ อะไร หรืออาจจะให้นักเรียนลองเดาความหมายแล้วเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังก็ได้ นักเรียน ไม่จำเป็นจะต้องรู้คำศัพท์ทุกคำ

การสอนซ่อมเสริม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 27) ให้ความหมายของ การสอนซ่อมเสริมไว้ว่า การสอนซ่อมเสริม หมายถึง การสอนเด็กที่เรียนอยู่ในระดับต่ำ หรือสูงกว่าเพื่อน ๆ ในห้องเดียวกัน การสอนซ่อมเสริมจึงควรแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. การสอนซ่อมสำหรับเด็กที่เรียนอ่อนไม่ทันเพื่อน เพื่อให้เรียนได้ทันเพื่อน ในระดับชั้นเดียวกัน หรือทันตามโครงการที่กำหนดไว้

2. การสอนเสริมสำหรับเด็กฉลาดให้ได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่ และเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องดีควรและมีประโยชน์

หลักในการสอนซ่อมเสริม

สมพร สุทธิศันย์ (2525 : 182-183) ได้กล่าวถึง หลักในการสอนซ่อมเสริม ดังนี้ คือ

1. ศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเรียนอ่อน ซึ่งอาจจะมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น สุขภาพไม่สมบูรณ์ ร่างกายพิการ ขาดอาหาร หยุคเรียนน้อย รัศคัษย์มีญญาทำ าลา
2. ชี้แจงปัญหาให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา
3. ถ้านักเรียนเรียนอ่อนหลายวิชา ควรซ่อมเสริมทีละวิชา
4. ครูต้องถือว่า สอน สอบ แล้วสอนซ้ำ เพื่อเพิ่มเติมในสิ่งที่ยังบกพร่อง
5. ครูต้องทราบว่าเด็กเรียนรู้อะไรมาบ้างแล้วมากน้อยเพียงใด
6. เวลาสอนซ่อมเสริมนั้นควร เริ่มจากสิ่งที่เด็กรู้ไปหาสิ่งที่เด็กไม่รู้ เพื่อให้ออกเนื่องกัน แต่สิ่งที่เด็กรู้แล้วควรทบทวนในระยะเวลาอันสั้น
7. รู้จักเลือกวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการเร้าความสนใจเด็กให้เหมาะสม
8. กระตุ้นและส่งเสริมให้เด็กเกิดกำลังใจที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องเรียนมาแล้ว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ เช่น เด็กที่ทำเลขไม่ได้ มักจะหลีกเลี่ยงวิชานั้น เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กอับอาย และมีปมค้อย
9. ระยะเวลาของการสอนซ่อมเสริม อาจใช้เวลาในขณะที่เรียนร่วมกับเพื่อนในชั้น เวลาก่อนเข้าเรียนตอนเช้า หลังอาหารเที่ยง หรือหลังจากโรงเรียนเลิกแล้วก็ได้ ตามความพอใจและตามความต้องการของนักเรียน
10. ระยะเวลาที่ใช้ในการสอนซ่อมเสริมไม่ควรนานเกินไป และควรใช้วิธีการใหม่ที่น่าสนใจ

การวัดและประเมินผลการเรียน

สมพร สุทธิศันย์ (2525 : 107) ได้ให้ความหมายของการวัดและการประเมินผล ไว้ดังนี้

การวัดผล หมายถึง การใช้เครื่องมือต่าง ๆ วัดพัฒนาการและความสามารถต่าง ๆ ของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้จะต้องเหมาะสมกับสิ่งที่วัด และผลที่ได้

จากการวัดจะออกมาเป็นตัวเลขและคะแนน

การประเมินผลเป็นการที่ค่า ที่ราคาจากสิ่งที่ได้จากการวัด โดยอาศัยเกณฑ์ที่วางไว้ เพื่อได้เป็นคะแนนหรือตัวเลขแล้วนำมาพิจารณาว่า ดี เลว เก่ง อ่อน แค้โหน และการจัดอยู่ในกลุ่มใด โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่วางไว้ และนำมาจัดระดับในภายหลัง การประเมินจึงเป็นเรื่องที่เกิดจากการวัด

ประเภทของการประเมินผลการเรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2524 : 155-157) ได้แบ่งการประเมินเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การประเมินผลก่อนการเรียน เพื่อทราบความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนแต่ละคนว่ามีพื้นฐานเพียงพอที่เริ่มต้นเรียนตามรายวิชานั้นได้หรือไม่ หากนักเรียนที่มีพื้นฐานไม่ดีพอ ครูจะได้อสอนเพิ่มเติมแก่แรก
2. การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินผลตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ในแต่ละรายวิชานั้น เมื่อครูสอนไประยะหนึ่ง จำเป็นต้องประเมินค่า นักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์นั้น ๆ หรือไม่ การประเมินผลระหว่างเรียนนี้เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน
3. การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลรวมครอบคลุมจุดประสงค์ต่าง ๆ หลายจุดประสงค์ เป็นการประเมินผลเพื่อตัดสินความสามารถ เพื่อคว่ำตังแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดของการเรียนวิชานั้น ๆ ว่า นักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยอย่างไร การประเมินผลหลังเรียนนี้เป็นการประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน และนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนได้ด้วย

หลักการประเมินผลการเรียน

ปรีชา เศรษฐีธร (2527 : 22) ได้กล่าวถึง หลักการประเมินผลการเรียนไว้ดังนี้

1. กำหนดความมุ่งหมายของการประเมินผลให้ชัดเจน
2. เลือกเครื่องมือที่จะใช้วัดผลให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายที่วางไว้

3. ควรประเมินผลทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ทางด้านเจตคติ ควรวัดหลาย ๆ ครั้ง จนแน่ใจว่านักเรียนได้ผ่านจุดมุ่งหมายที่วางไว้

4. เมื่อประเมินผลแล้ว ควรนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เพราะการประเมินผลเป็นเพียงแนวทางไปสู่จุดหมาย ไม่ใช่ตัวจุดหมายปลายทาง

เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล มีหลายวิธี ครูผู้สอนควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการวัดผลและประเมินผลในแต่ละครั้ง ซึ่งเครื่องมือวัดและประเมินผล มีดังต่อไปนี้

1. การสังเกต
2. การจักษุอันคัมคุณภาพ
3. การสัมภาษณ์
4. การทดสอบ
5. การบันทึกย่อย
6. แบบสอบถามและแบบสำรวจ
7. สังคมมิติ
8. การตรวจผลงาน
9. การให้จินตนาการหรือการตรวจสอบความรู้สึคนึกคิดภายใน (สมพร สุทธิชัย 2525 : 108-109)

ประโยชน์ของการวัดผลและประเมินผล

1. เพื่อจัดกลุ่ม เป็นการวัดเมื่อจัดกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อสะดวกในการเรียนการสอน
2. เพื่อวินิจฉัย เพื่อดูจุดบกพร่อง และวินิจฉัยว่าเด็กแต่ละคนเป็นอย่างไร เพื่อจะได้จัดการเรียนการสอนได้เหมาะสม
3. เพื่อดูความก้าวหน้าของเด็กแต่ละคนว่าดีขึ้นเพียงใด เป็นการเปรียบเทียบผลการเรียนของเด็กคนเดียวกัน
4. เพื่อทำนายในการเรียนการสอนนั้น ผลการเรียนในปัจจุบันสามารถ

ท่านายได้ว่า เด็กแต่ละคนมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อทางใดก็ได้ การประเมินผลแบบนี้จึงใช้ประโยชน์ในการแนะแนวได้

5. เพื่อประเมินค่า เป็นการประเมินหลักสูตร วิธีสอน ความสามารถของผู้สอน ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด

การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแต่ละครั้ง ครูควรจะมีการประเมินผล การเรียนของนักเรียนในแต่ละชั่วโมง ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละบท วิธีวัด และประเมินผลทำได้หลายรูปแบบดังนี้

1. การสังเกต ในเวลาสอนครูควรสังเกตนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความสนใจและความเอาใจใส่ในการเรียน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนในแต่ละครั้ง

1.2 ความถูกต้องในการออกเสียง ตัวอักษร คำและประโยคในภาษาอังกฤษ รวมทั้งความถูกต้องในการอ่านเป็นข้อความหรือเป็นเรื่องราวด้วย

1.3 ความถูกต้องในการใช้ภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจ เช่น ในการเล่นเกม หรือการใช้ภาษาในกิจกรรมต่าง ๆ

1.4 ความเข้าใจในเรื่องราวที่อ่าน เช่น เล่าเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง เป็นภาษาไทย ใช้ภาษาท่าทาง แสดงบทบาทตามเรื่องที่อ่านได้ แสดงท่าทางประกอบตามเนื้อเรื่องในบทอ่าน

2. การซักถาม ทำได้ 2 แบบ คือ

2.1 การสนทนา ซักถามหรือโต้ตอบ เช่น การจับทสนทนาในบทเรียน การตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ การให้นักเรียนซักถามหรือโต้ตอบกันเอง

2.2 ซักถามเกี่ยวกับข้อความหรือเรื่องราวที่อ่าน (หรือจากรูปภาพ)

3. การตรวจผลงาน คือ แบบฝึกหัดในบทเรียนและแบบฝึกหัด เสริมทักษะที่ครูจัดทำเพิ่มขึ้น ดูความถูกต้องของการคิดและเขียนตัวอักษร คำศัพท์ ประโยค และเครื่องหมาย วรรคตอน ทลอคจนความสะกดและเรียบร้อยในการเขียน ความสม่ำเสมอในการส่งงานด้วย

4. การสอบ ควรให้มีการทดสอบย่อย เพื่อนำผลไปแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนเป็นประจำ ส่วนการสอบเก็บคะแนนระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียน และปลายปี ควรสอบให้ครบทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และออกข้อสอบให้คลุมเนื้อหาทั้งหมดที่สอน (กรมวิชาการ 2525 : 8-9)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

สังค อุทรานันท์ (2527 : 273-275) กล่าวถึง บุคลากรและบทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ดังนี้คือ

1. นักวิชาการ ซึ่งได้แก่ ศึกษานิเทศก์หรือนักวิชาการที่ทำหน้าที่ พัฒนาหลักสูตร มีบทบาทในการส่งเสริมใช้หลักสูตร ดังนี้

1.1 ช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และดำเนินการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

1.2 ทำการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรในหน่วยงานที่ใช้หลักสูตร

1.3 ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการใช้หลักสูตร โดยการให้บริการวัสดุหลักสูตร และให้กำลังใจแก่ผู้นำหลักสูตรไปใช้

2. ผู้บริหาร โรงเรียน ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร ดังนี้

2.1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่อย่างชัดเจน

2.2 ให้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู

2.3 ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน

อย่างสม่ำเสมอ

2.4 กระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัดการอบรม หรือจัดประชุมสัมมนา เป็นต้น

2.5 ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นเยี่ยงอย่างแก่ครูคนอื่น ๆ

3. หัวหน้าหมวดวิชา หรือหัวหน้าสายวิชา ควรจะดำเนินการส่งเสริมการใช้หลักสูตร ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ตนเอง
รับผิดชอบอย่างชัดเจน

3.2 ช่วยวางแผนและจัดทำแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ
หลักสูตรที่ตนเองรับผิดชอบ

3.3 จัดทำวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนและให้บริการแก่ครู
คนอื่นที่อยู่ภายในสายเดียวกัน

3.4 ทำเนิกรนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรที่อยู่ในความ
รับผิดชอบของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

3.5 ทำการประสานงานการใช้หลักสูตร กับหมวดวิชาอื่น หรือสาย
วิชาอื่น เพื่อให้การใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ครูผู้สอน ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้ใช้หลักสูตร โดยตรงมีส่วนที่จะช่วย
สนับสนุนให้การใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพได้ดังนี้

4.1 ทำการศึกษาหลักสูตร เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร
ที่ตนเองใช้อย่างชัดเจน

4.2 ทำการปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพและ
ความต้องการของท้องถิ่น

4.4 พยายามคิดค้นหาวิธีการที่เหมาะสมหรือวิธีการที่มีประสิทธิภาพ
สำหรับการใช้หลักสูตรที่ตนเองเป็นผู้ใช้

5. บุคลากรอื่น ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ บรรณาธิการ นักเทคโนโลยี
ทางการศึกษา นักวัดผล นักแนะแนว ฯลฯ ต่างก็มีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริม
การใช้หลักสูตร โดยการกระทำในสิ่งต่อไปนี้

5.1 ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบอย่างเต็มที่

5.2 ให้ความช่วยเหลือหรือให้บริการแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างเต็มที่

ถ้าหากบุคลากรทุกฝ่ายที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ใ้ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์
ก็พอเป็นที่คาดการณ์ได้ว่า การใช้หลักสูตรจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีปัญหาเกิดขึ้น
น้อย อันจะช่วยให้นำหลักสูตรประสบความสำเร็จตามจุดหมายที่ตั้งไว้ได้มากที่สุด

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีสาระสำคัญที่ควรศึกษา กรม-
วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : ๗-๓) กล่าวถึง สาระของหลักสูตรไว้ดังนี้

แนวทางหรือเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งเป็น
ส่วนที่ช่วยหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง มีสิ่งสำคัญดังนี้

1. หลักการมี 3 ข้อ คือ เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน เป็นประโยชน์แห่งการ
ดำรงชีวิต และเพื่อสร้างเอกภาพของชาติ

2. จุดหมายมี 4 หมวด เป็นสิ่งที่พึงประสงค์จะให้เกิดขึ้นหรือมีขึ้นเพื่อให้
เป็นคุณสมบัติของคนไทย ได้แก่

หมวดที่ 1 คุณสมบัติที่ทองการเน้น เช่น ความเสียสละ ความขยัน
ขันแข็ง ความซื่อสัตย์และอกทน เป็นต้น

หมวดที่ 2 ความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น
ในค่านานา ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การทำงานและการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
 เป็นต้น

หมวดที่ 3 ชีวิตที่สงบสุข ได้แก่ เรื่องของการปรับตัวและการควบคุม
จิตใจตนเอง

หมวดที่ 4 การเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ เช่น การรู้จักสิทธิ
และหน้าที่ของตนที่มีต่อผู้อื่น ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ เป็นต้น

3. โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ได้จัดเป็นกลุ่มประสบการณ์ 5 กลุ่ม
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : ค) ได้กำหนดไว้ คือ

3.1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วยภาษาไทย
และคณิตศาสตร์

3.2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหา
ของชีวิตและสังคม กล่าวถึง ปัญหาและความต้องการของมนุษย์ในค่านานา ๆ เพื่อ
ความดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี

3.3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนา
และสร้างนิสัย

3.4 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าช่วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงาน และความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

3.5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าช่วยภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และวิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต เพื่อให้โรงเรียนเลือกสอนอย่างใดอย่างหนึ่ง ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

4. การเรียนการสอน

4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเนื้อหาในแต่ละบทเรียน ควรใช้ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์สภาพท้องถิ่น ความสนใจของผู้เรียน และเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิชามากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4.2 ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียนรู้ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ฝึกให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณาวิธีสอนที่เห็นว่าเหมาะสมกับจุดประสงค์ และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า อภิปราย ทำงานกลุ่ม ฯลฯ

4.3 ผู้สอนควรคำนึงถึงการที่จะให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนทั้งภาควิชาการ และภาคปฏิบัติ ซึ่งมีผลส่งเสริมคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล และให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4.4 เวลาเรียนกำหนดไว้คาบละ 20 นาที ในการจัดสอนให้โรงเรียนหรือท้องถิ่นกำหนดของตารางเวลาเรียนเอง โดยจะกำหนดครั้งละกี่คาบ เป็นช่วงสั้นหรือยาว ได้ตามความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ลักษณะเนื้อหาและกิจกรรม

5. เวลาเรียน

ตลอดหลักสูตรใช้เวลาเรียนประมาณ 6 ปี แต่ละปีการศึกษาควรมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 25 ชั่วโมง ทั้งนี้เมื่อรวมแล้วต้องไม่น้อยกว่า 200 วัน และไม่ต่ำกว่า 1,000 ชั่วโมง สำหรับชั้น ป.1-4 และไม่ต่ำกว่า 1,200 ชั่วโมง สำหรับชั้น ป.5-6

อัตราเวลาเรียนของมวลประสบการณ์ทั้ง 5 กลุ่ม นั้น แต่ละระดับชั้นกำหนดไว้ โดยประมาณ ดังนี้

5.1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ชั้น ป.1-2 ประมาณ

ร้อยละ 50 ป.3-4 ร้อยละ 35 และ ป.5-6 ร้อยละ 21 ของเวลาเรียนทั้งหมด

5.2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น ป.1-2 ประมาณร้อยละ 15 ป.3-4 ร้อยละ 20 และ ป.5-6 ร้อยละ 21 ของเวลาเรียนทั้งหมด

5.3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้น ป.1-2 ประมาณร้อยละ 25 ป.3-4 ร้อยละ 25 และ ป.5-6 ร้อยละ 17 ของเวลาเรียนทั้งหมด

5.4 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้น ป.1-2 ประมาณร้อยละ 10 ป.3-4 ร้อยละ 20 และ ป.5-6 ร้อยละ 25 ของเวลาเรียนทั้งหมด

5.5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ชั้น ป.5-6 ประมาณร้อยละ 16 ของเวลาเรียนทั้งหมด

6. การวัดผล การประเมินผล และการติดตามผล

การวัดผลและประเมินผล ตลอดจนการติดตามผล เพื่อพัฒนาการเรียน การสอน และจัดให้ผู้เรียนได้เรียนหรือเลื่อนชั้นระหว่างปี หรือปลายปี ตามความสามารถ ของผู้เรียน ให้เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนทดสอบเป็นระยะ หรือ ทดสอบเมื่อจบแต่ละบทเรียน ตามลักษณะการจัดประสบการณ์ และเนื้อหาวิชา ทั้งนี้ให้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน

หลักสูตรกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จัดเนื้อหาวิชาเป็นกลุ่มประสบการณ์ คือ กลุ่มวิชาทักษะ กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของหลักสูตรใหม่ เรื่องให้เพิ่มเวลาเรียนในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โดยมีสาระสำคัญของคำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก.520/2523 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2523 (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2525 : ข) พลสรุปได้ ดังนี้

1. อ่างถึงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2521 เรื่องนโยบาย เกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศ

2. เพิ่มเวลาเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 อีกสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ต่อ 1 ปีการศึกษา ดังนั้นเมื่อรวมเวลาเรียนทั้งหมดแล้ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จะมีเวลาเรียนทั้งสิ้น 1,200 ชั่วโมง
3. เวลาเรียนที่เพิ่มขึ้นนี้ ให้โรงเรียนเลือกเรียนอย่างใดอย่างหนึ่งจากสองอย่าง คือ
 - 3.1 ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน หรือ
 - 3.2 วิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต
4. การเลือกดังกล่าวในข้อ 3 ให้เป็นไปตามสภาพ และความเหมาะสมของท้องถิ่น
5. ภาษาอังกฤษตามข้อ 3.1 ให้สอนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษประถมศึกษาปีที่ 5-6 ตามคำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก.154/2523 ลงวันที่ 2 เมษายน 2523
6. วิชาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามข้อ 3.2 ให้สอนตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้เพิ่มเติมเนื้อหา รายละเอียด งานเลือก กลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ พ.ศ.2521 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2523
7. คำสั่งนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นไป
8. กรมวิชาการ ได้เสนอให้เรียกชื่อโครงสร้างของหลักสูตรในส่วนที่เพิ่มเวลาเรียนเข้าไป 200 ชั่วโมง นี้ว่า กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 5-6

วิชาเลือกภาษาอังกฤษ

หลักสูตรประถมศึกษาที่ประกาศใช้ใน พ.ศ.2521 นั้น มีลักษณะทั่วไป ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน
 2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต
 3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติ โคหมี่เป้าหมายหลักร่วมกัน แต่ในท้องถิ่นมีโอกาสที่จะจัดหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการได้
- (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2525 : ๕)

จากหลักการของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา มีผลทำให้หลักสูตรภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาเลือกนั้น มีลักษณะเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน หรือนำไปประกอบอาชีพได้ และเป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง (Terminal Course) จะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ทั่วไป

1.1 เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ

จุดประสงค์ข้อนี้ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความตั้งใจ และมีทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ กล่าวคือ ให้มีทักษะในการฟัง การพูด อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา ต่อจากนั้นจึงให้มีทักษะการอ่านและการเขียน

1.2 เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษา

จุดประสงค์ข้อนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสที่จะได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาไทย เป็นการช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ อันจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และการรู้จักใช้เหตุผลยิ่งขึ้น

1.3 เพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

จุดประสงค์ข้อนี้มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ และมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในขั้นพื้นฐาน และสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปได้ ทั้งเพื่อนักเรียนไปศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา หรือเพื่อนักเรียนศึกษาค้นคว้าตนเองนอกห้องเรียน

1.4 เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากล

จุดประสงค์ข้อนี้มุ่งให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้ติดต่อดสื่อสารกับประชาชนทั่วโลก ปัจจุบันการติดต่อดสัมพันธ์กับต่างประเทศมีความสำคัญมาก ประเทศไทยจำเป็นต้องติดต่อกับต่างประเทศทั่วโลก ทั้งในด้านการเมือง การค้า และธุรการต่าง ๆ จึงต้องมีภาษาสากล เพื่อเป็นเครื่องมือติดต่อดสื่อสาร

2. จุดประสงค์เฉพาะ

2.1 เพื่อให้มีทักษะในการออกเสียงภาษาอังกฤษ

จุดประสงค์ข้อนี้มุ่งจะให้ นักเรียนสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษ ทั้งเสียงสระ และพยัญชนะ ตลอดจนทั้งการออกเสียงคำและประโยคในภาษาอังกฤษได้ อย่างถูกต้อง และสามารถสื่อสารเป็นที่เข้าใจได้

2.2 เพื่อให้เข้าใจหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวสะกด และการออกเสียง

จุดประสงค์ข้อนี้มุ่งให้นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์อย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับตัวสะกดในภาษาอังกฤษ ให้นักเรียนสามารถสร้างหลักเกณฑ์อย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับตัวสะกดที่เป็นลักษณะเดียวกัน เช่น คำที่สะกดคล้ายอักษรเดียวกัน และออกเสียงเดียวกัน อย่างไรก็ตามต้องให้นักเรียนเข้าใจด้วยว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวสะกด และการออกเสียงนี้ อาจจะมีการยกเว้นได้

2.3 เพื่อให้เข้าใจและสามารถใช้โครงสร้างประโยคในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ตามระดับชั้น

จุดประสงค์ข้อนี้มุ่งให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างทางไวยากรณ์ ของภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับระดับชั้น และสามารถนำไปใช้ในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ถูกต้อง

2.4 เพื่อให้เข้าใจความหมาย และสามารถใช้อำนาจที่ใดเหมาะสมกับระดับชั้น

จุดประสงค์ข้อนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาความหมายของคำศัพท์ ซึ่ง กำหนดในระดัชมัธยมศึกษาปีที่ 5-6 เป็นจำนวนประมาณ 800 คำ และสามารถ นำคำศัพท์นั้นไปใช้ในรูปประโยคทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้

2.5 เพื่อให้สามารถใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษเพื่อค้นหาความหมายของศัพท์ที่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนได้ และสามารถนำไปใช้ในประโยคทั้งในการฟัง อ่าน และเขียน ได้ถูกต้อง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. โครงสร้าง

หลักสูตรภาษาอังกฤษประถมศึกษา กำหนดเนื้อหาไว้ดังนี้

3.1 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้กำหนดประมวลคำศัพท์ประมาณ 800 คำ ซึ่งนักเรียนจะต้องสามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียน เข้าใจความหมายและนำไปใช้ได้

3.2 ได้กำหนดข้อความและโครงสร้างประโยคง่าย ๆ เช่น ประโยค คำสั่ง บอกเล่า คำถาม คำทอขยสั้น ๆ ตามสถานการณ์ที่สร้างขึ้น

3.3 กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2525 : 342) ได้กำหนดเนื้อหา ซึ่งแยกตามทักษะพื้นฐานทั้ง 4 ดังนี้

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา
การฟังและการพูด	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ฟังเสียงและออกเสียงสระพยัญชนะและคำได้ 2. สามารถฟังและเข้าใจความหมายของคำและประโยค 3. สามารถใช้คำพูดและเลือกใช้ถ้อยคำให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายตามที่ต้องการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงสระ พยัญชนะตัวอักษร และคำภายในวงศัพท์ 800 คำ 2. ข้อความและโครงสร้างง่าย ๆ เช่น ประโยค คำสั่ง บอกละ คำถาม คำทอบสั้น ๆ ตามสถานการณ์ที่สร้างขึ้น
การอ่าน	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสมอักษรและอ่านออกเสียงได้ 2. สามารถอ่านและเข้าใจความหมายของเนื้อหาที่กำหนดให้ 3. สามารถใช้พจนานุกรมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การอ่านออกเสียงที่สัมพันธ์กับตัวหนังสือ คำและข้อความให้ถูกต้อง ตามจังหวะและวรรคตอน 2. การอ่านเรื่องที่ใช้ศัพท์ และรูปประโยคภายในวงที่กำหนด เนื้อเรื่องเหมาะสมกับวัย 3. การอ่านในใจเพื่อจับใจความ 4. การใช้พจนานุกรม
การเขียน	
<ol style="list-style-type: none"> 1. คัดและลอกแบบตัวอักษรเป็นคำ และข้อความตามที่กำหนดให้ได้ 2. เขียนคำและประโยคตามคำบอกได้ 3. เขียนประโยคโดยใช้คำและโครงสร้างที่เรียนมาได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การคัดและลอกแบบตัวอักษรทั้งตัวพิมพ์และตัวเขียนตามแบบที่กำหนดให้ 2. การเขียนตามคำบอก ทอบคำถาม เขียนประโยคสั้น ๆ รวมทั้งการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

4. อัตราเวลาเรียน

จากคำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก.520/2523 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2523 เรื่องให้เพิ่มเวลาเรียนในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จะเห็นได้ว่า แต่เดิมนั้นหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 ได้กำหนดเวลาเรียนไว้ไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์/ปี หรือ 200 วัน/ปี หรือ 1,000 ชั่วโมง/ปี หรือ 3,000 คาบ/ปี เมื่อเพิ่มกลุ่มประสบการณ์พิเศษขึ้นมา จึงต้องกำหนดเวลาเรียนสำหรับกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นอีก 200 ชั่วโมง/ปี ทำให้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ต้องมีเวลาเรียนถึง 1,200 ชั่วโมง หรือ 3,600 คาบ/ปี

ดังนั้นโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จึงต้องเลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หรือวิชาอื่นๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้เวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปีละ 600 คาบ หรือ 200 ชั่วโมง และกำหนดให้เรียนสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง หรือ 15 คาบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 542)

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จากความเป็นมาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดมาจนถึงปัจจุบัน แม้จะมีแนวคิดและจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และปรัชญาการสอน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ปัญหาใหญ่ที่ควรคำนึงถึง คือ ปัญหาค่านิยมของผู้สอน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการใช้หลักสูตร เท่าที่ผ่านมาจะยังขาดครูที่มีคุณภาพในการสอนภาษา ดังที่ ไชยออก (Van Syoc 1975 : 16-17) กล่าวถึงปัญหาการขาดครูที่มีคุณภาพว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่สำคัญทั่วโลก การจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนของหลาย ๆ ประเทศ ส่วนใหญ่จะจัดครูที่มีความรู้ดีไปสอนในชั้นสูง ๆ โดยไม่คำนึงถึงขั้นต้น ๆ ซึ่งความจริงแล้วหากไม่ได้ครูที่มีความรู้ดีสอนตั้งแต่ขั้นต้น ๆ แล้ว เด็กจะเรียนอย่างผิด ๆ ครูในระคับค้อมาซึ่งพูดภาษาได้ดี จึงต้องรับหน้าที่แก้ไข ซ่อมเสริมให้แก่เด็กอยู่เป็นประจํามากกว่า จะได้ทำการสอนอย่างจริงจัง วิธีแก้ปัญหาคือ เห็นจะมีอยู่วิธีเดียว คือ ให้ครูที่ได้รับการอบรมอย่างดีที่สุดไปสอนในชั้นแรก ๆ จึงจะได้ผลจริง ๆ จะทำให้การสอนในระดับสูงขึ้นไปได้ผลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2518 : 8) ที่ว่า ถ้าจะมีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมต่อไป ก็ควรมีครูที่สามารถสอนนักเรียน

เริ่มเรียน นักเรียนประพฤติควรเรียนออกเสียงอย่างถูกต้อง เพราะการสร้างทักษะในเรื่องนี้กับเด็กเล็กง่ายกว่าเด็กโต ทั้งนี้เพราะเด็กโตเคยชินกับการออกเสียงในภาษาแม่มาแล้ว ทำให้การสอนออกเสียงใหม่มากขึ้น และถ้าเด็กออกเสียงผิดมาแต่ต้นแล้วก็จะแก้ไขให้ถูกต้องได้ยาก นอกจากนั้นควรให้เด็กเรียนสิ่งที่อาจเป็นประโยชน์แก่การใช้ในชีวิตประจำวันจริง ๆ

ศรวิทย์ สุวรรณภิก (2522 : 74-76) ได้กล่าวถึง ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู และปัญหาการสอนภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

1. ครูมีความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษไม่แม่นยำพอ โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาชั้น ครูได้รับการคาดหวังว่า ควรจะสอนไวยากรณ์ทุกวิชา เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ทำให้ไวยากรณ์ที่ครูไม่สนใจ หรือไม่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษก็พามาสอนนักเรียน
2. ครูขาดความรู้ทางด้านวิธีสอนที่ถูกต้อง อาจเป็นเพราะไม่เคยได้ศึกษามาก่อน หรือเคยศึกษามาอย่างผิวเผิน ไม่สามารถนำวิธีสอนที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ได้ หรือนำไปใช้ไม่ได้ถูกต้อง
3. ครูขาดความพร้อมที่จะสอน ไม่มีการเตรียมบทเรียน อาจเป็นเพราะครูมีเวลาสอนมากเกินไป
4. ครูขาดความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะไม่แม่นยำในเนื้อหาหรือวิธีสอน หรือมีความอายในการที่จะต้องออกเสียงภาษาอังกฤษให้ใกล้เคียงกับเสียงของเจ้าของภาษาเองมากที่สุดก็ได้ เมื่อครูไม่กล้าแสดงออกแล้วจะหวังให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษหรือสอนภาษาอังกฤษด้วยสำเนียงที่ถูกต้อง ย่อมเป็นไปได้ยาก
5. ครูบางคนไม่ได้สนใจศึกษาหลักสูตรว่า วิชาที่ตนเองสอนนั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไรบ้าง เนื้อหาที่สอนควรครอบคลุมไปถึงไหน ซึ่งทำให้การสอนนั้นไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่ทราบว่าหลักสูตร จัดให้นักเรียนเรียนวิชานี้ เพื่อจุดมุ่งหมายอย่างไร
6. ครูไม่มีเวลาในการตรวจงานของนักเรียน เพราะบางโรงเรียนจัดให้ครูสอนมากเกินไป
7. ครูไม่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ และไม่ไต่เน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ
8. ครูขาดการใช้จิตวิทยาในการสอน ทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดี

ทั้งตัวครูและต่อวิชาภาษาอังกฤษด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : 9) ได้กล่าวถึง ปัญหาคุณภาพของครู ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ว่า ครูในระดับประถมศึกษา มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน ทั้งหน่วยงาน ยังไม่สามารถจะบรรจุผู้ที่ได้รับการอบรม หรือสำเร็จวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรงมาสอนวิชาภาษาอังกฤษได้ ครูที่สอนภาษาอังกฤษในระดับนี้มาจากผู้สำเร็จวิชาเอกนานาชาติทำให้เกิดปัญหาในค่านิยมสอน เพราะขาดความรู้ในกลวิธีสอน รวมทั้งขาดความแม่นยำในเนื้อหาวิชาด้วย การสอนผู้เริ่มเรียนนั้น ความถูกต้องในเนื้อหาวิชา และวิธีสอน จะเป็นผลดีต่อการเรียนของนักเรียนมาก เพราะผู้เรียนจะได้พื้นฐานที่มั่นคง และเกิดความสนใจที่จะเรียนวิชานี้ต่อไป

กานดา ณ ถลาง (2515 : 11-18) ได้กล่าวถึง ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู คือ ไม่มีครูผู้ทรงคุณวุฒิเพียงพอกับการที่จำเป็นต้องสอนภาษาอังกฤษ ให้กับเยาวชนทั้งประเทศ
2. ปัญหาในค่านิยมนักเรียน อาจจะพบว่า นักเรียนไม่สนใจในภาษาอังกฤษ เพราะอาจจะมองไม่เห็นความจำเป็นที่ตนจะต้องเรียน หรือไม่ประจักษ์แจ้งในวัตถุประสงค์ของการเรียนและมองไม่เห็นความจำเป็นที่ตนต้องเรียนภาษาอังกฤษ
3. ปัญหาในค่านิยมผู้บริหารและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในบางครั้ง จะพบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษประสบปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร เช่น ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ไม่มีคุณวุฒิ ไม่สนับสนุนงานค่านิยมเท่าที่ควร งบประมาณหรือกิจกรรมในค่านิยมนี้ ไม่ได้รับความเอาใจใส่ ทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินงานได้
4. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอน ส่วนใหญ่ปัญหาเรื่องตัวครู และวุฒิของครูก็จะเกี่ยวเนื่องมาถึงปัญหาเรื่องวิธีสอนของครูเองด้วย ครูที่มีวุฒิสามัญ ยิ่งสูงเท่าใด ก็ยิ่งเป็นที่คาดหวังว่าจะมีความรู้ในเนื้อหาของวิชานั้น ๆ สูง ส่วนวุฒิครูนั้นก็เป็นเรื่องแสดงว่า ผู้นั้นได้รับการอบรมหลักวิชาเกี่ยวกับการศึกษา หลักการสอน และจิตวิทยา มาดีพอที่จะทำหน้าที่ครูได้ ความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเอง กับความรู้เรื่องวิธีสอนภาษาเป็นของที่ต้องควบคู่กันไป

พิษณุ อุไรวรรณ (2518 : 8-10) ได้กล่าวเน้นให้เห็นถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาว่า ภาษาอังกฤษนั้นเป็นวิชาทักษะ แต่สิ่งแวกล้วนไม่เชื่ออ่านวยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน อย่างเพียงพอ นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกบ้างก็เฉพาะในหลังเรียนเท่านั้น เมื่อหมดชั่วโมงภาษาอังกฤษแล้ว เด็กไม่มีโอกาสได้ ฟัง พูด อ่าน หรือเขียนเลย ยิ่งถ้าครูเป็นฝ่าย พูด และอ่านเสียแต่ผู้เดียว ดังเช่นทุกวันนี้ การสอนภาษาอังกฤษก็มีโอกาสประสบความสำเร็จล้มเหลวไ้มากขึ้น เด็กจะซึมภาษาอังกฤษ เพราะไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่ ไม่มีโอกาสได้ใช้ และไม่มีคามหมายต่อชีวิตประจำวันของเด็กมากนัก สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งนั้น เกิดจากการขาดแคลนครู สอนภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับค่านการสอนของครู เช่น ครูไม่เตรียมการสอน การขาดอุปกรณ์การสอน ไม่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูมีปัญหาในเรื่องที่ไม่สามารถสร้างแบบทดสอบที่เหมาะสม และขาดวิสัยในการสร้างแบบทดสอบ (เมตตา บุญยากกร 2515 : 100-101)

จากที่กล่าวมาทั้งหมด อาจสรุปได้ว่า ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ มีดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู

ครูเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุด ดังที่ พรณี สาคริก (2514 : 56-58) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุด คือ ตัวครู ความรู้ ความชำนาญ คุณภาพของครู ความกระตือรือร้นในการสอน การชวนช่วยในการหาความรู้ของครู ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสิ้น ซึ่งในปัจจุบันสภาวะความเป็นจริง ยังขาดแคลนครูที่มีความสามารถดังกล่าวอยู่มาก และมีผู้ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องนี้ไว้หลายประการ ดังนี้

อุทัย ภิรมย์รัตน์ และเพ็ญศรี รังสิยากุล (2521 : 56) กล่าวว่า ความรู้ของครู เป็นปัญหาที่สำคัญมากในการสอนภาษาอังกฤษ เพราะครูเป็นแบบอย่างที่ดี เด็กจะต้องเลียนแบบทั้งในการพูด การอ่าน และการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสอนเด็กในระยะเริ่มเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุไร พงษ์ทองเจริญ (2520 :

50-51) ที่ว่า ครูบางคนได้รับการฝึกฝนไม่เพียงพอ มีความรู้ความชำนาญน้อยจึงไม่สามารถสอนเนื้อหาวิชาได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ครูบางคนไม่ชวนขยายปรับปรุงตนเอง หรือค้นคว้าหาความรู้ให้กว้างขวาง ซึ่งปัจจุบันวิชาการต่าง ๆ ได้ก้าวรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ถ้าครูไม่กระตือรือร้น ความรู้ที่มีอยู่จะล้าหลังไปทุกวัน ซึ่งคุณภาพของครูจะมีผลต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรง

ภาวะการขาดแคลนครูที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี มีอยู่ทุกระดับในระบบการศึกษาของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษาที่ผ่านมานิยมบรรจุครูที่มีวุฒิทำเข้าสอน โดยเข้าใจว่าเนื้อหาการเรียนในระดับนี้ง่าย ครูที่วุฒิสถูกว่านักเรียนเพียงเล็กน้อยก็อาจสอนได้ ฉะนั้นจึงปรากฏว่า การสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาจึงไม่ไค่ผลดี เด็กอ่านออกเสียงผิด ๆ ฐู่ไม่กระจำง เกิดความฝังใจ และเกลียดภาษาอังกฤษตั้งแต่เด็ก (ครูกลางเก่า-กลางใหม่ 2520 : 6) จึงทำให้เป็นภาระหนักแก่ครูมัธยม ซึ่งแทนที่จะสอนต่อเนื่องกันไป กลับต้องมาเสียเวลาทบทวนแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดมาแต่ชั้นต้น ๆ (สาย ภาณุรัตน์ 2514 : 177)

2. ปัญหาเกี่ยวกับค่านการสอน

อุทัย ภิรมย์รัตน์ และเพ็ญศรี รังษิยาภูล (2521 : 87) กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับค่านนี้ว่า ครูสอนภาษาอังกฤษบางคนมีความเข้าใจไขว้เขว และสับสนในเรื่องการสอนและกลวิธีสอนกันมาก มีความเข้าใจผิดคิดว่า การสอนภาษาอังกฤษเหมือนกับ การสอนวิชาอื่น ๆ ซึ่งแท้จริงแล้วกลวิธีการสอนจะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น วิชาภาษาอังกฤษ การเรียนวิชานี้จะมึระบบที่ต้องเป็นไปตามธรรมชาติ คือ เรียน ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยธรรมชาติแล้วเด็กทุกคนที่เกิดมาจะเรียนรู้ภาษาคำยการฟังก่อน เมื่อฟังจนเข้าใจจึงจะ หัดพูด อ่าน และเขียน แต่ปัญหาการเรียนภาษาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็คือ ไม่ได้รับการฝึกให้รู้จักฟังภาษามาก่อนเลย เพราะความเข้าใจผิดของครูผู้สอนนั่นเอง ซึ่งมีสาเหตุที่สำคัญเนื่องจากเราไม่สามารถจัดสรรบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญหรือเรียนรู้มาทางค่านวิธีสอนภาษาอังกฤษ เป็นผู้สอนในโรงเรียนต่าง ๆ ได้ทุกโรงเรียน

3. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะภาษาใดก็ตาม นักเรียนควรมีโอกาสฟังเสียงพูด และเลียนแบบการออกเสียงตามเจ้าของภาษานั้น ๆ แต่เนื่องจากเราไม่สามารถจะหาครูชาวต่างประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเข้าสอนได้ตลอด ดังนั้นการแก้ปัญหาวิธีหนึ่งที่สำคัญมาก คือ การใช้อุปกรณ์การสอน

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในอดีตที่ผ่านมา ของ วิรัตน์ ไวยกุล (2512 : 103) จันทรี สุกตะวาทีน (2521 : 71) และ ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2525 : 83-86) พบว่า ปัญหาที่เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เป็นปัญหามากพอสรุปได้ ดังนี้

1. โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น เช่น หนังสือ เครื่องเล่น แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง ห้องปฏิบัติการทางภาษา นอกจากนี้ยังพบว่า ครูไม่มีโอกาสใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอนภาษาอังกฤษอีกด้วย

2. ครูบางคนไม่ได้ใช้อุปกรณ์การสอน เนื่องจากเห็นว่า เสียเวลาและแรงงานในการทำอุปกรณ์

3. ครูไม่มีเวลาและความสามารถที่จะจัดทำอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง

มิใช่ประเทศไทยเท่านั้นที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนภาษาอังกฤษ แม้แต่ประเทศอิหร่านก็ยังประสบปัญหาในเรื่องนี้ เช่นเดียวกับ คังที ราบี Rabie 1979 : 3095) ได้สรุปผลการวิจัยว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในประเทศอิหร่านไม่ได้ผลเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการฟัง เพราะขาดสิ่งวัสดุ อุปกรณ์การสอน หรือ สื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนี้เพราะค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงมากเกินกว่าที่จะนำมาใช้ได้ในแต่ละโรงเรียน ผู้วิจัยเน้นอุปกรณ์ในการเรียนการสอนมากกว่าจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การสอนภาษาอังกฤษได้ผลดี แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับครูผู้สอนด้วยว่า จะใช้เป็นหรือไม่หรือใช้ได้เหมาะสมเพียงใด

4. ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลตามการเรียนการสอนนั้น มีจุดมุ่งหมายเบื้องต้นก็เพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงงานด้านบริหาร และเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น การที่จะทราบว่านักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้หรือไม่นั้น ก็โดยการ

พิจารณาจากกิจกรรมในชั้นเรียน หรือจากผลของการสอบ สำหรับภาษาต่างประเทศนั้น จำเป็นจะต้องคำนึงถึงการวัดผลทางด้านทักษะและความรู้ของนักเรียนที่ได้รับจากการเรียนรู้ทางด้านภาษา ซึ่งการวัดผลนี้เพื่อที่จะให้ไต่ผลที่ถูกต้องและใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด จึงจำเป็นต้องใช้ความรู้ทางด้านสถิติ และการตีความหมายให้ถูกต้อง (ระวีวรรณ ศรีครามครัน 2520 : 121)

ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มีดังนี้

- 4.1 ชาวศัลลคูปกรณ์ในการสร้างข้อทดสอบแบบปรนัย
- 4.2 ไม่ได้วางแผนการออกข้อสอบไว้อย่างรัดกุมดีพอ
- 4.3 ไม่สามารถสร้างข้อทดสอบวัดความเจริญไต่หลาย ๆ ด้าน
- 4.4 ครูขาดความรู้ในเรื่องการออกข้อสอบ และสร้างข้อทดสอบไม่ครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตร

4.5 ครูคิดว่าการวัดผลระหว่างปีเป็นการเพิ่มภาระให้กับตนเอง (อุทัย ภิรมย์รัตน์ และเพ็ญศรี รังสิยาภูล 2521 : 200)

จากปัญหาที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า ปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) นั้นเกิดจาก ตัวครูผู้สอน และส่วนสนับสนุนการสอนอื่น ๆ ซึ่งมีผลทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ในโรงเรียนประถมศึกษา มีค่อนข้างน้อย พอจะรวบรวมได้มีดังนี้

ในปี 2521 จันตรี คุปตะวาหิน (2521 : 72) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษต่อปัญหาการสอนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูมีปัญหาในด้านการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรม การออกเสียงภาษาอังกฤษ เวลาในการฝึกทักษะการฟังและพูดให้นักเรียน แหล่งวิชาการต่าง ๆ สำหรับการค้นคว้าเพิ่มเติม เวลาในการตรวจงาน การสร้างข้อทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรและแบบเรียน ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อสอบต่าง ๆ

อยู่ในระดับปานกลาง

สมณเทียร แก่นมณี (2524 : 107-114) ได้ทำการประเมินผลการทดลอง
 ไรท์หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนทดลองหลักสูตรที่สังกัด
 กรมสามัญศึกษา และกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูมีความเข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตร
 ในระดับสูง และสามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ ครูสามารถจัดกิจกรรม
 การเรียน และประเมินผลได้เหมาะสม เพราะคู่มือครู ครูและนักเรียนมีความเห็น
 เนื้อหาเหมาะสมแล้ว นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาและกิจกรรมการเรียน ส่วนปัญหาที่ครู
 พบ คือ ครูไม่มีเวลาทำอุปกรณ์การสอน และเตรียมการสอน เนื่องจากต้องสอนหลาย
 วิชา และทำงานพิเศษอื่น ๆ ปัญหาที่ฝ่ายบริหารพบ คือ การประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษ
 ไม่สอดคล้องกับวิชาอื่น ๆ ไม่มีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และ
 ขาดการประสานงานที่ดี

รวงทอง คำรงสุกิจ (2525 : 120-127) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็น
 ของครูและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 เกี่ยวกับการเลือกสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ความพร้อมของ
 โรงเรียนในการเลือกสอนวิชาภาษาอังกฤษนั้นยังไม่พร้อมในค่านักครู คือ ครูผู้สอนไม่
 ถนัดในการสอนภาษาอังกฤษ ในค่านหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร ยังไม่ได้รับ
 วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียน ไม่มีหรือมีน้อย เนื่องจากขาดงบประมาณ นอกจากนี้ยัง
 พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนภาษาอังกฤษยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเลือกสอน
 ภาษาอังกฤษ ทบทวนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ เพราะทั้งผู้บริหารและครูให้ความ
 เห็นว่า เลือกสอนภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ เพราะคิดว่าครูผู้สอนมีความ-
 สามารถพอจะสอนได้ และเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับมัธยม มิได้เลือก
 เพราะเหตุผลที่ว่าต้องใช้ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และให้เลือกสอนตาม
 ความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น

ธีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2525 : ๑) ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความ-
 ต้องการ เพื่อปรับปรุงการสอนของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษา พบว่า ปัญหา
 การสอนภาษาอังกฤษของครูที่อยู่ในระดับมาก คือ ปัญหานักเรียนไม่มีโอกาสฟังเสียง

เจ้าของภาษาอย่างเพียงพอ และปัญหาการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ปัญหาด้านการวัดผล คือ ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับใช้สร้างแบบทดสอบ และครูขาดความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาการใช้อุปกรณ์การสอน คือ การขาดแคลนงบประมาณ สำหรับการจัดหาและจัดทำอุปกรณ์การสอน

พิมพ์ นาคสุข (2527 : ๑) วิจัยเกี่ยวกับเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาในค่านเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นปัญหากลาง และน้อย

2. ครูสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีปัญหาในค่านหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ส่วนใหญ่เป็นปัญหากลาง และน้อย ที่เป็นปัญหามาก คือ เรื่องความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน ค่านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในเรื่องการใช้ประโยคได้ถูกต้องตามกาลต่าง ๆ และการฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียน

กล่าวโดยสรุป การใช้หลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ การนำหลักสูตรไปใช้จึงเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้ทราบว่า หลักสูตรนั้นคืออะไร และบทพระองค์ส่วนไหน เพื่อจะนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรนั้น ๆ ต่อไป กิจกรรมของการนำหลักสูตรไปใช้ จะเริ่มตั้งแต่ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งจะออกมาในรูปของ เอกสารประกอบหลักสูตรที่จะช่วยขยายความของหลักสูตรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งจะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งปัจจัยภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของครู เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ การสอนของครู ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยการเอาใส่ใจต่อการสอนให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร ฉะนั้นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร โดยตรงก็คือ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน ที่จะทำให้การใช้หลักสูตร เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ